GRA w KOLORY

Matematyka
Ćwiczenia

KLASA 3 część 1

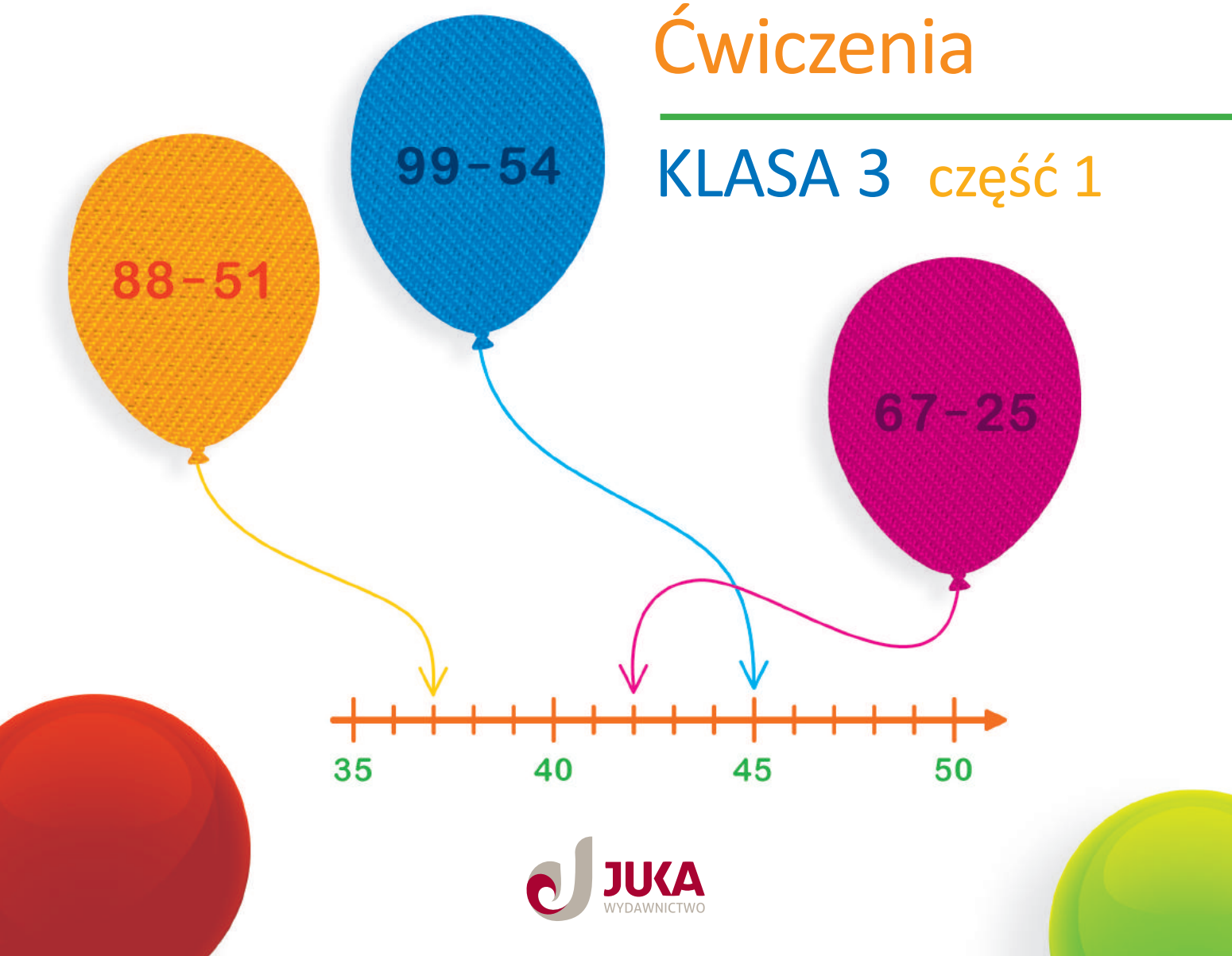

JUKA
WYDAWNICTWO

Beata Sokołowska

GRA w KOLORY

Matematyka
Ćwiczenia

KLASA 3 część 1

rok szkolny

JUKA
WYDAWNICTWO

Projekt okładki i strony tytułowej: *Adam Bardos*

Ilustracje: *Eryk Krawczyński, Małgorzata Ofierska, Katarzyna Słowiańska-Kucz*

Zdjęcia: *Archiwum, Fotolia (s. 20 foofighter31/szarlotka, gcpics/sernik, gavran333/ptyś, grafikplusfoto/pączek, robert6666/drożdżówka, s. 37 Uros Petrovic/rydz, adam88xx/koźlarz, vnlit/borowik szlachetny, Pavlo Vakhrushev/maślak, Henrik Larsson/kurka, strannik_fox/podgrzybek, s. 53 esolla/bukiety kwiatów, s. 69 Vlad Ivantcov/ekierka, s. 76 narcis1, haveseen/pierniki, s. 79 Markus Mainka/bombki, s. 93 lovmc2/samochód zabawka, mirexon/farby, Stepan Bormotov/piłka, andrewburgess/cukierki, sevulya/lalka, bluebat/miś, goir/kredki, adempercem/klocki, BillionPhotos.com/czekolada)*

Fotoedycja: *Tomasz Suszczyński*

Redakcja: *Anna Parzęcka, Małgorzata Struczewska*

Redakcja językowa: *Anna Kołat*

Korekta: *Magdalena Marczewska*

Skład i łamanie: *Eryk Krawczyński*

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© Copyright by Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o., Warszawa 2019 r.

ISBN 978-83-8141-026-7
Wydawnictwo JUKA-91 Sp. z o.o.
ul. Jutrzenki 118; 02-230 Warszawa
infolinia 41 366 55 55 (opłata wg stawek operatora)
www.juka.edu.pl; juka@juka.edu.pl

Zadania o podwyższonym stopniu trudności.

Zadania, które należy zmodyfikować i rozwiązać. Może będzie trzeba pominąć niektóre informacje, zmienić je lub dopisać nowe.

Dzięki zadaniom na stronach z detektywem możesz wytropić, co umiesz dobrze, a nad czym musisz jeszcze popracować.

W ramkach zawarte są ważne informacje, które należy zapamiętać.

1. Nasze powroty

1. Zmierz linijką boki figur i zapisz ich długości.

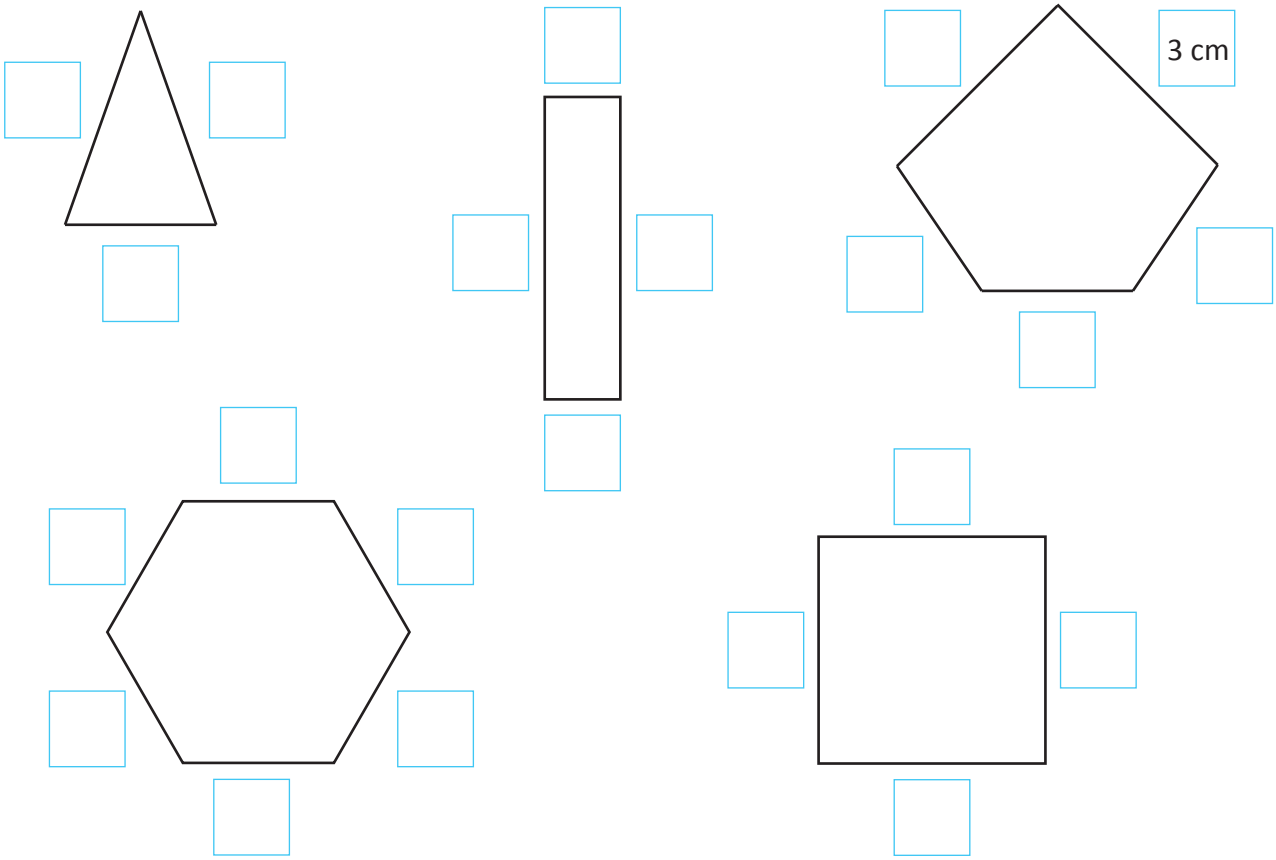

2. Zmierz linijką długość każdego odcinka. Następnie wpisz w kolejności rosnącej wyniki pomiarów oraz nazwy odcinków do tabeli. Litery czytane od góry utworzą rozwiązanie – zapisz je w zeszycie.

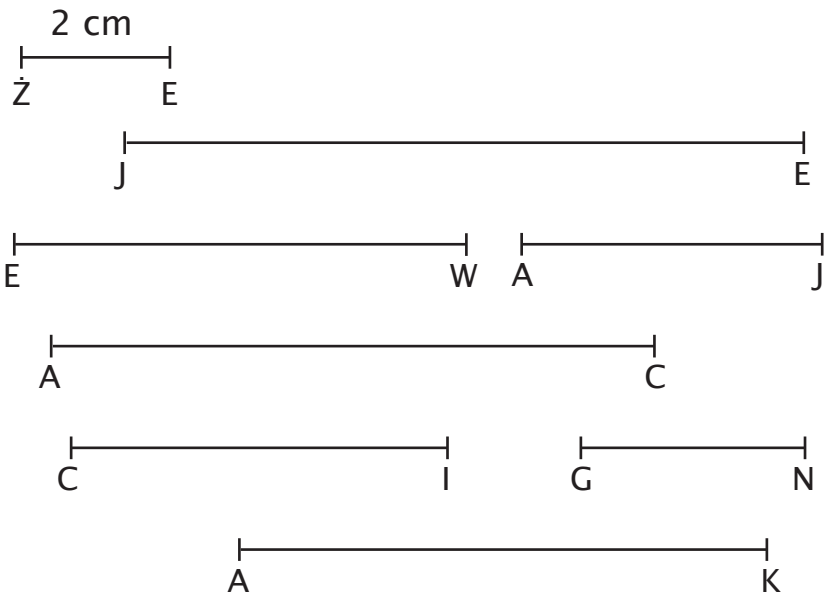

Długość odcinka	Nazwa odcinka
2 cm	ŻE

3. Pokoloruj figury zgodnie z poleceniami:

na żółto – trójkąt, który ma 2 boki tej samej długości;
na zielono – kwadrat o boku długości 3 cm;
na niebiesko – prostokąt, którego krótsze boki mają po 2 cm;
na czerwono – pięciokąt, który ma wszystkie boki równe;
na brązowo – trójkąt, który ma wszystkie boki równe.

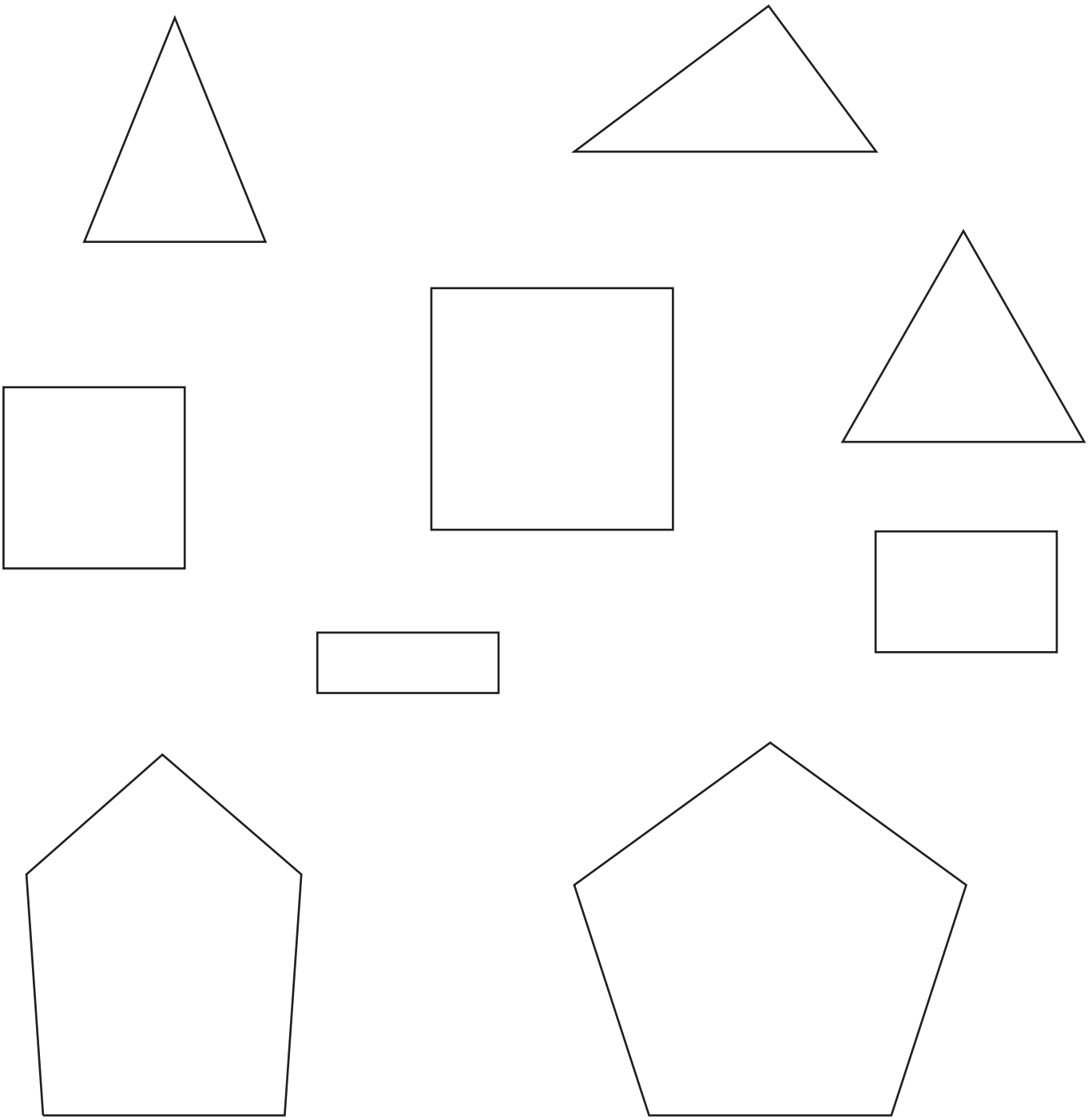

2. Wakacyjne pamiątki

1. Ania z każdego miejsca, w którym wypoczywała na wakacjach, przywiozła pamiątkowy długopis. Zmierz długości długopisów według wzoru.

9 cm

cm

cm

cm

a) Odpowiedz na pytania, obliczenia możesz zapisać w zeszycie.

- Skąd Ania przywiozła najdłuższy długopis?
- W jakim mieście Ania kupiła najkrótszy długopis?
- O ile centymetrów krótszy jest długopis najkrótszy od najdłuższego?

b) Przeczytaj zdania i ceny długopisów. Ustal, ile kosztował każdy z nich. Następnie połącz długopis z właściwą ceną.

Za każdy długopis Ania zapłaciła inną kwotę.
Najdroższy był długopis kupiony w Tatrach.
Najkrótszy długopis był droższy od najtańszego o 50 gr.
Długopis przywieziony znad Bałtyku był tańszy od długopisu z Giżycka.

4 zł	3 zł	3 zł 50 gr	5 zł

3. Wakacyjne szlaki

1. Pokoloruj tyle kratek, ile wskazują liczby.

83	68	37	100

2. Liczby w okienkach są wpisane w kolejności rosnącej lub malejącej. Wstaw brakujące liczby.

73		75

48					53

347				351

61				57

179					174

798	799	

293		291			

540		538

3. Porównaj liczby. Wstaw znak: <, > lub =.

29 ☐ 51 56 ☐ 65 100 ☐ 99 96 ☐ 69 127 ☐ 172

82 ☐ 83 19 ☐ 91 548 ☐ 548 289 ☐ 298 587 ☐ 588

4. Zaznacz na niebiesko liczbę, której cyfra dziesiątek jest najmniejsza, a na żółto tę, której cyfra jedności jest największa.

94 387 21 40 865 39 916

5. Otocz pętlą wszystkie liczby, których cyfra dziesiątek to 4.

424 104 48 474 40 41 14

6. Pokoloruj kółka z liczbami według wskazówek:
na niebiesko – liczby większe od 244 i mniejsze od 252;
na zielono – liczby większe od 252;
na żółto – liczby mniejsze od 244;
na czerwono – pozostałe liczby.

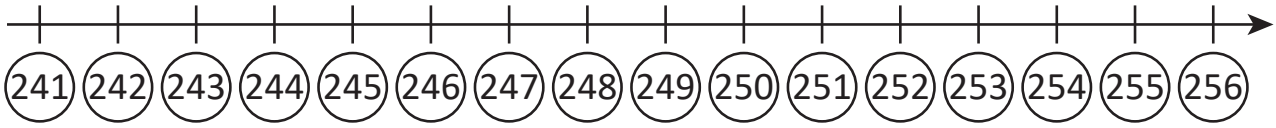

7. Ustal, którym szlakiem jeździł każdy z chłopców: Marcin, Julek i Kuba.
Przeczytaj wskazówki i zapisz przy każdej ilustracji imię właściwej osoby.

Na szlaku Julka są liczby większe od 35 i mniejsze od 59.
Na szlaku Marcina są liczby większe od 58 i mniejsze od 75.
Na szlaku Kuby są liczby większe od 40 i mniejsze od 70.

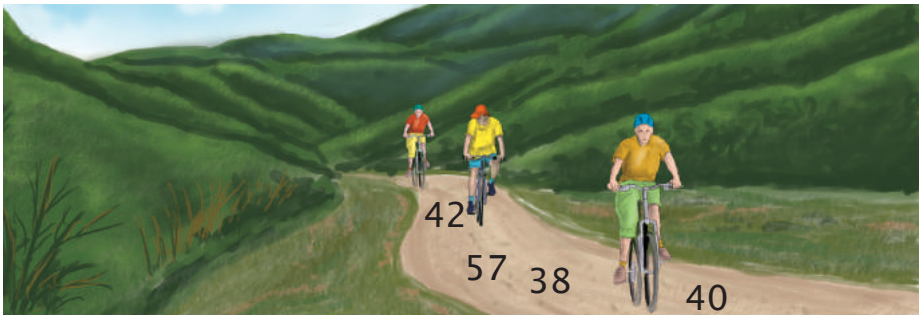

4. W cztery strony Polski

1. Rodzice narysowali Julce i Maćkowi mapę podwórka i zaszyfrowali miejsce, w którym ukryli skarb. Odczytaj szyfr i poruszając się zgodnie z nim, pomóż rodzeństwu odnaleźć to miejsce.

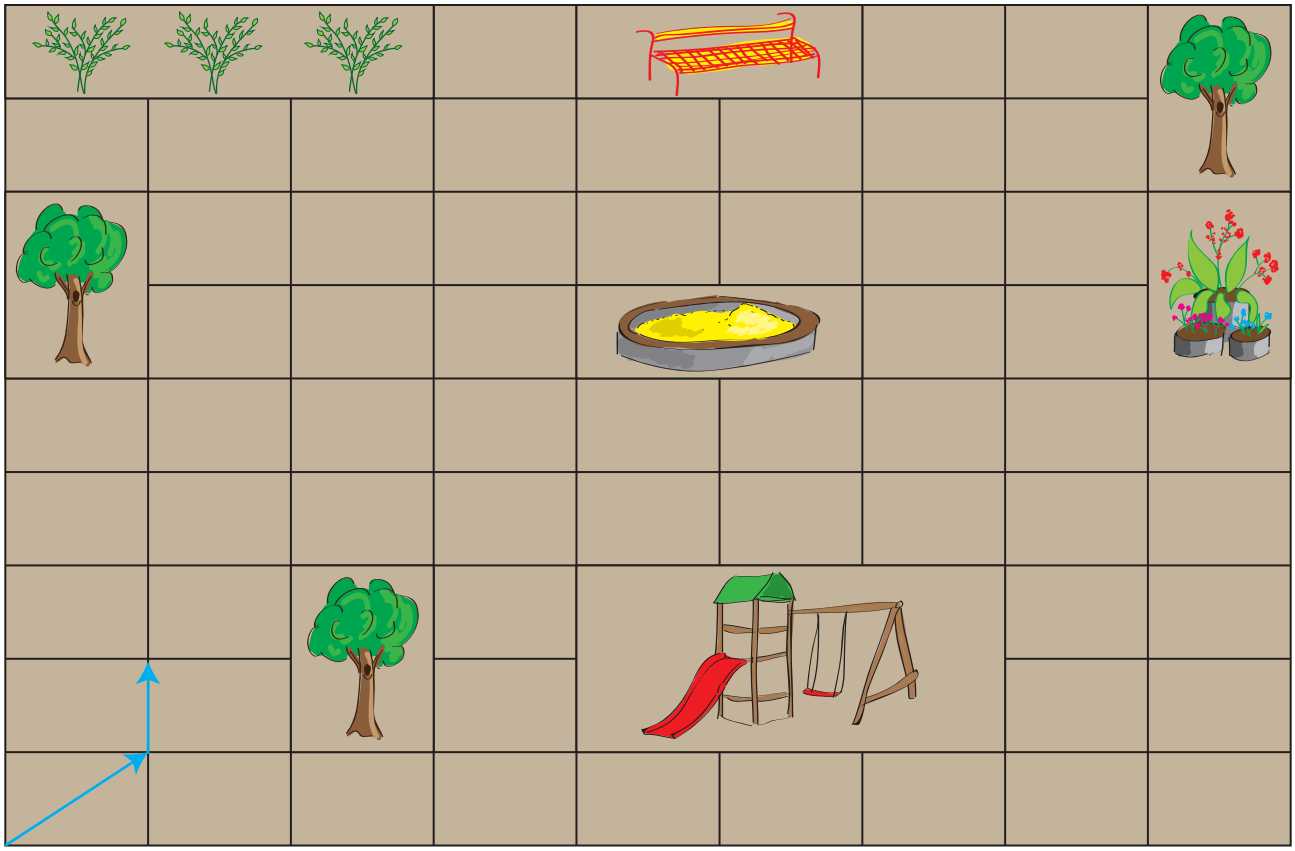

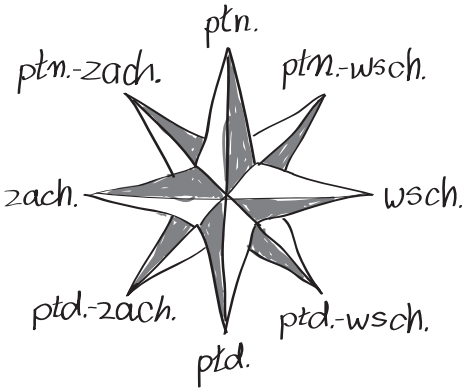

Szyfr:
~~1 płn.-wsch.~~, ~~1 płn.~~, 2 płn.-wsch., 5 wsch., 1 płn., 1 płn.-zach., 1 płn.-wsch., 1 płn., 2 zach., 1 płd.-zach., 1 płd.

2. Dokończ rysować szlaczek, powtarzając podany wzór. Do rysowania linii użyj linijki i ołówka.

3. Wytnij obrazki ze strony 93. i wklej zgodnie z opisem.

- W górnym rzędzie, w środkowym okienku przyklej klocki.
- Pod klockami wklej farby, a po lewej stronie farb – lalkę.
- W okienku znajdującym się w prawym górnym rogu tabeli przyklej misia, a dwa okienka niżej – piłkę.
- W dolnym rzędzie, w pierwszym okienku, licząc od lewej strony, przyklej samochód, a w drugim umieść kredki.
- W okienku nad lalką naklej cukierki.
- W okienku po prawej stronie farb przyklej czekoladę.

W środkowym rzędzie, na trzecim obrazku, licząc od lewej strony, jest skarb, który znaleźli Julka i Maciek.

Ten skarb to

Wypisz wszystkie liczby, które są jednocześnie większe od 85 i mniejsze od 74.

5. Piękno przyrody Polski

1. Wpisz brakujące liczby pod osiami.

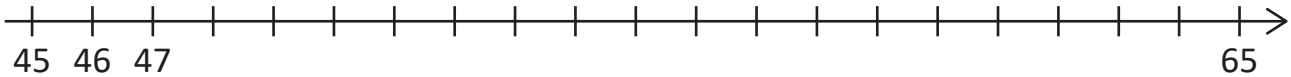

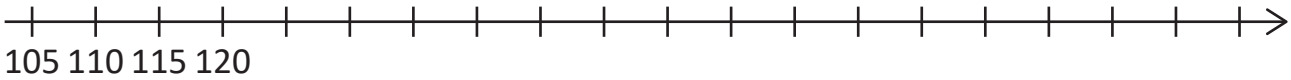

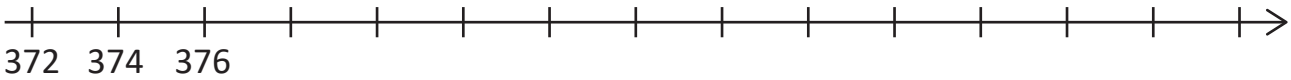

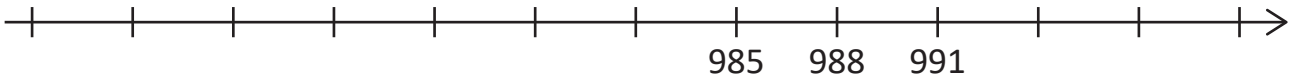

2. Połącz liczby zapisane słowami z ich miejscem na osi. Litery przy liczbach ułożonych w kolejności rosnącej utworzą rozwiązanie. Zapisz je.

czterysta dwadzieścia osiem	m
czterysta pięćdziesiąt dwa	r
czterysta trzydzieści pięć	o
czterysta osiemdziesiąt jeden	e

czterysta siedemdziesiąt sześć	z
czterysta dziewięćdziesiąt cztery	w
czterysta czterdzieści siedem	d

6. Krajobrazy

1. Uzupełnij tabele.

+	3	13	23	53	83
4	7				
6					

–	8	18	38	68	98
3					
5					

2. Oblicz. Wstaw w okienka znak: <, > lub =.

30 + 7	☐	23	81 + 8	☐	88	69 – 6	☐	63
53 + 6	☐	58	64 + 3	☐	67	48 – 3	☐	46
26 + 4	☐	29	57 – 7	☐	51	99 – 6	☐	83
45 + 2	☐	47	87 – 5	☐	83	78 – 4	☐	65

3. Wpisz liczby w okienka zgodnie z opisem.

- Każda kolejna liczba jest o 3 większa od poprzedniej.

25	28									

- Każda kolejna liczba jest o 5 mniejsza od poprzedniej.

100	95									

4. Tata musi zapłacić za zakupy 48 zł. Jakimi monetami i banknotami może zapłacić? Zapisz według wzoru trzy inne możliwości.

48 zł = 20 zł + 20 zł + 5 zł + 2 zł + 1 zł

7. Parki narodowe

1. Ojcowski Park Narodowy (OPN) jest najmniejszym parkiem narodowym w Polsce. Odczytaj ceny biletów do obiektów znajdujących się na terenie parku.

	Bilet normalny	Bilet ulgowy
Muzeum OPN	10 zł	7 zł
Jaskinia Łokietka	12 zł	6 zł
Jaskinia Ciemna	9 zł	5 zł
Ruiny zamku w Ojcowie	4 zł	2 zł

Opłata ulgowa przysługuje dzieciom i młodzieży szkolnej, studentom do 26 roku życia, opiekunom grup (1 opiekun na 10 uczestników) oraz emerytom i rencistom.

Przeczytaj pytania. Zapisz obliczenia w zeszycie.

a) Ile zapłacą za bilety do muzeum rodzice z dziewięcioletnim synem?

b) Ile trzeba zapłacić za dwa bilety ulgowe i jeden normalny do Jaskini Łokietka?

c) Ile kosztują trzy bilety normalne do ruin zamku w Ojcowie?

d) Ile zapłaci dorosła osoba za bilety do wszystkich obiektów?

- Ile zapłaci uczeń klasy III za bilety do wszystkich obiektów?
- Za bilety do Jaskini Ciemnej tata zapłacił 23 zł. Jakie bilety mógł kupić i ile ich było? Zapisz działanie.

! 100 gr = 1 zł

2. Połącz liczbę przy rysunku zwierzęcia z liczbą przy nazwie parku narodowego tak, aby suma liczb była równa 60. Po połączeniu dowiesz się, jakie zwierzę ma w swoim logo dany park. Poszukaj informacji o tych parkach w dostępnych źródłach.

ryś | batalion | salamandra | łoś | żubr

Kampinoski PN 4

Gorczański PN 10

Biebrzański PN 3

Bieszczadzki PN 9

Białowieski PN 8

8. Podróże morskie

1. Zapisz podane liczby za pomocą znaków Morse'a (patrz podręcznik cz.1, s. 12).

72		14	
85		60	
39		27	
51		96	

2. Wpisz brakujący składnik.

70 + ☐ = 78	37 + ☐ = 40	34 + 2 + ☐ = 39
☐ + 7 = 69	☐ + 1 = 47	80 + ☐ + 4 = 88
25 + ☐ = 29	67 + ☐ = 67	52 + 7 + ☐ = 59
☐ + 8 = 58	☐ + 0 = 85	☐ + 21 + 2 = 80
15 + ☐ = 39	24 + ☐ = 74	4 + ☐ + 34 = 40

3. Przeczytaj zdania. Zapisz do nich pytanie i rozwiąż zadanie.

Tata z Kacprem kolekcjonują modele żaglowców.
Tata ma 30 żaglowców, a Kacper – 17.

Pytanie:

Odp.:

9. Morska przygoda

1. Zapisz każdą liczbę jako różnicę dwóch liczb.

23 = 25 – 2

67 = ☐☐☐☐☐

36 = ☐☐☐☐☐

54 = ☐☐☐☐☐

40 = ☐☐☐☐☐

49 = ☐☐☐☐☐

98 = ☐☐☐☐☐

70 = ☐☐☐☐☐

85 = ☐☐☐☐☐

63 = ☐☐☐☐☐

2. Uzupełnij tabelę – wpisz kolejne liczby.

1		3		5		7	8	9	10
	II		IV		VI			IX	

11	12					17	18		
		XIII	XIV	XV	XVI			XIX	XX

3. Przepisz do zeszytu liczby zapisane cyframi arabskimi i zapisz obok nich odpowiednie liczby znakami rzymskimi według wzoru.

15 – XV

20 13 9 14 17 19 11 16

4. Zapisz w zeszycie podane działania cyframi arabskimi i oblicz. Poniżej zapisz wyniki za pomocą cyfr rzymskich.

XIII + V = ☐

XX – VII = ☐

XIX – VI = ☐

XI + IX = ☐

XVI – IV = ☐

XVIII – II = ☐

10. Żegluga dawniej i dziś

1. Wiek to miara czasu. Jeden wiek trwa 100 lat. Wpisz obok żaglowców liczby z ramki w kolejności rosnącej i odczytaj, w którym wieku był popularny każdy z żaglowców. Następnie zapisz właściwy wiek słownie.

XIX	XV	XIII	XVIII	XVI

Okręt wikingów	XI wiek	jedenasty wiek
Chińska dżonka	wiek	
Karawela	wiek	
Galeon	wiek	
Okręt liniowy	wiek	
Kliper	wiek	

11. Podróże uczą ojczystej historii

1. Pokoloruj tyle kratek, ile wskazują liczby. Wykonaj działania.

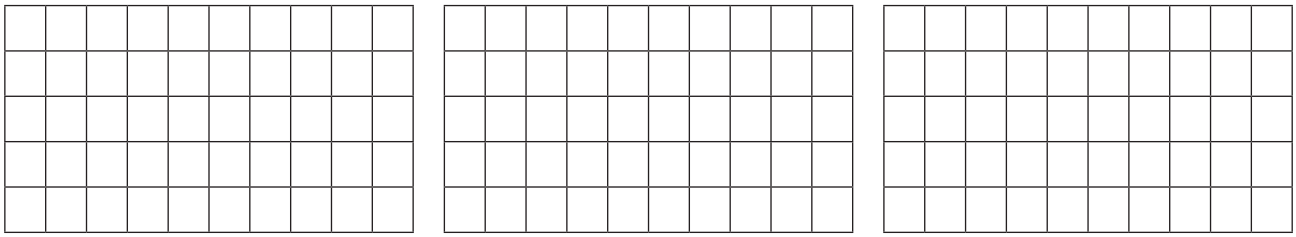

28 + 4 = ☐☐ 37 + 7 = ☐☐ 39 + 5 = ☐☐

2. Oblicz.

9 + 4 = ☐☐ 8 + 3 = ☐☐ 7 + 6 = ☐☐

19 + 4 = ☐☐ 18 + 3 = ☐☐ 17 + 6 = ☐☐

39 + 4 = ☐☐ 28 + 3 = ☐☐ 37 + 6 = ☐☐

3. Liczbę zapisaną w kółku przedstaw na różne sposoby jako sumę dwóch liczb.

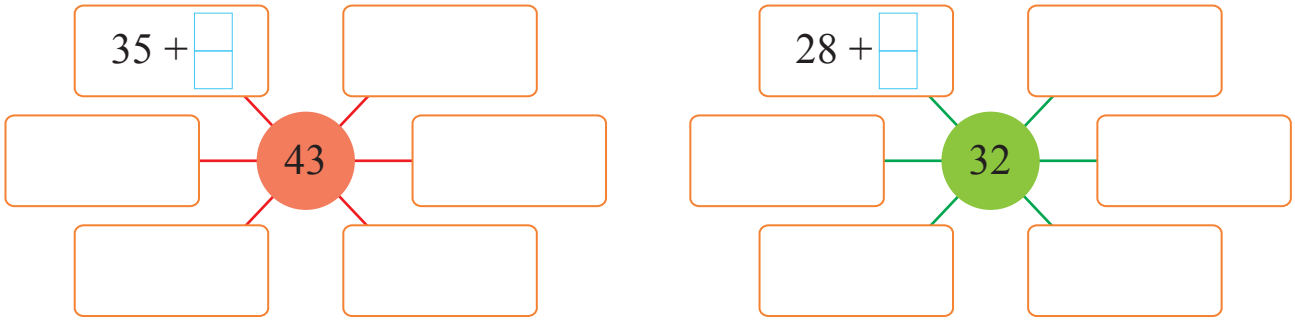

4. Dorysuj wskazówki na tarczach zegarów tak, aby wskazywały podaną godzinę.

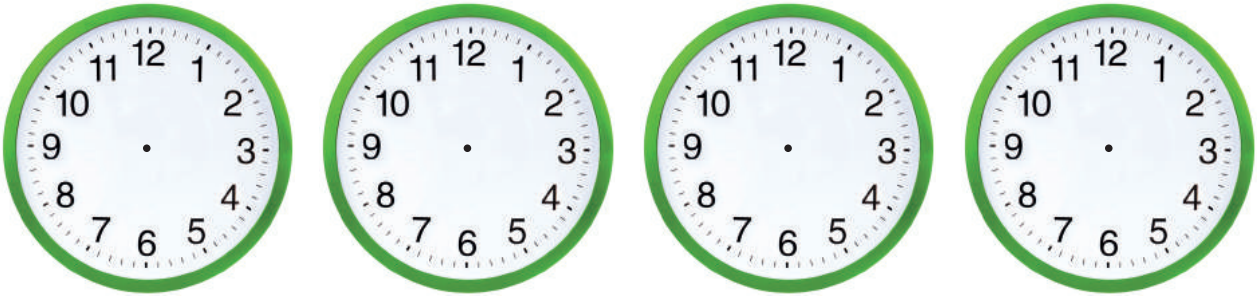

17.00 12.30 22.20 14.45

Żaneta wyszła na spacer z psem o godzinie 25.30. Wróciła do domu po godzinie. O której godzinie wróciła ze spaceru?

12. Sprzątanie świata

1. Skreśl tyle zielonych kratek, ile wskazuje odjemnik. Oblicz.

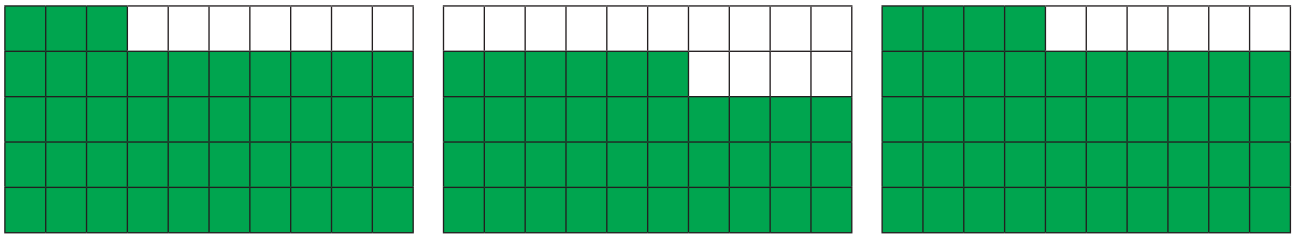

43 – 5 = ☐☐ 36 – 9 = ☐☐ 44 – 8 = ☐☐

2. Oblicz.

12 – 7 = ☐☐	15 – 9 = ☐☐	13 – 5 = ☐☐	10 – 7 = ☐☐
22 – 7 = ☐☐	25 – 9 = ☐☐	23 – 5 = ☐☐	20 – 7 = ☐☐
32 – 7 = ☐☐	35 – 9 = ☐☐	33 – 5 = ☐☐	40 – 7 = ☐☐
42 – 7 = ☐☐	45 – 9 = ☐☐	43 – 5 = ☐☐	50 – 7 = ☐☐

3. Przeczytaj wypowiedź Maćka o efektach akcji „Sprzątanie świata” w mieście, w którym mieszka. Następnie uzupełnij tabelę. Obliczenia możesz wykonać w zeszycie.

- Zebrano łącznie 24 worki z tworzywami sztucznymi i papierem.
- Zebrano o połowę mniej worków ze szkłem białym niż z kolorowym.
- Zebrano o 6 worków mniej z metalem niż z tworzywami sztucznymi.

Rodzaj odpadów	Liczba worków
Szkło białe	3
Szkło kolorowe	
Papier	
Tworzywa sztuczne	9
Metale	
Baterie	1
Razem	

13. Piękno polskiej wsi

1. Pokoloruj rysunek zgodnie z instrukcją:

- – pola z liczbami mniejszymi od 17;
- – pola z liczbami większymi od 17 i mniejszymi od 32;
- – pola z liczbami większymi od 32, a mniejszymi od 40;
- – pozostałe pola.

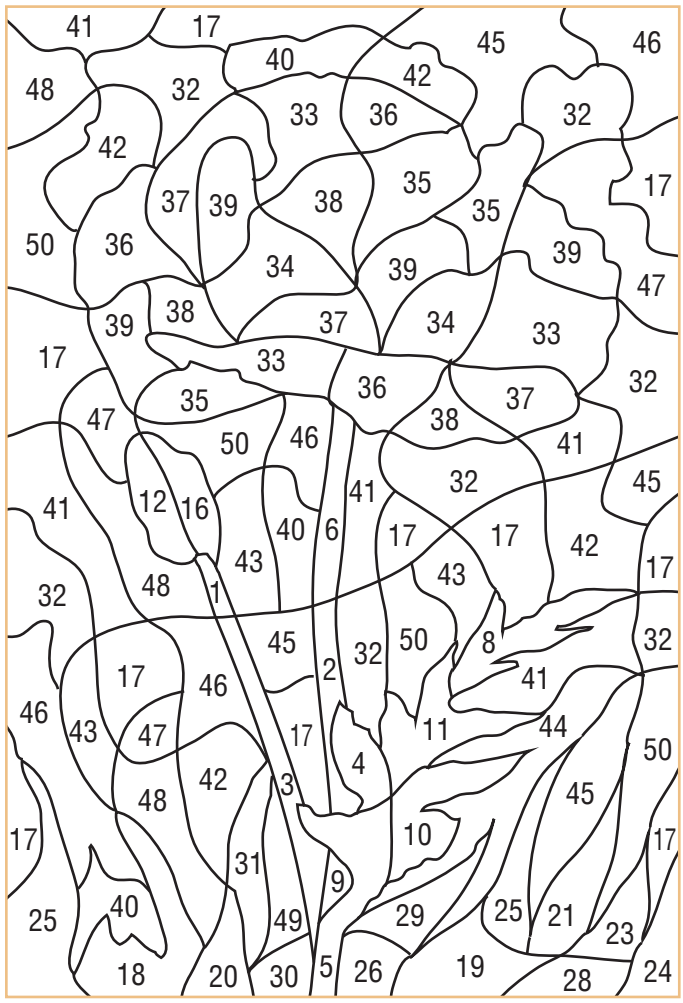

Dowiedz się, jak nazywa się ten chwast, który rośnie w zbożu.

2. Klasa III b przygotowała album o twórczości Józefa Chełmońskiego. W tym albumie reprodukcje obrazów malarza zajęły 9 stron. Opis jego twórczości zajął o 7 stron więcej niż reprodukcje. Ile stron miał album?

→ liczba stron z reprodukcjami

→ liczba stron z opisem

→ liczba wszystkich stron

Odp.:

14. Rośliny uprawne

1. Zapisz na różne sposoby, według wzoru, jakie odważniki dekagramowe są potrzebne, aby zważyć 1 kg kaszy.

1 kg = 50 dag + 20 dag + 20 dag + 10 dag

1 kg = ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

1 kg = ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

1 kg = ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

1 kg = ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

2. Wpisz w działaniach brakujący składnik, aby suma liczb była prawdziwa.

35 + ☐☐ = 42 8 + ☐☐ = 25 37 + ☐☐ = 37

8 + ☐☐ = 32 ☐☐ + 9 = 47 ☐☐ + 20 = 48

3. Wpisz w działaniach odjemną lub odjemnik, aby różnica liczb była prawdziwa.

☐☐ – 8 = 37 ☐☐ – 6 = 35 ☐☐ – 5 = 19

48 – ☐☐ = 39 33 – ☐☐ = 26 45 – ☐☐ = 20

4. Na torbach zapisano, ile ważą znajdujące się w nich zakupy. Połącz torebki w pary tak, aby zakupy ważyły razem 43 dag.

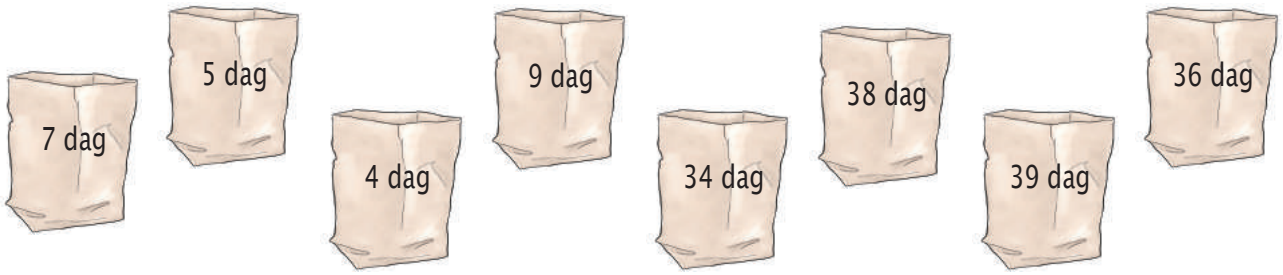

15. Polskie złoto

1. Odczytaj, ile ważą ciastka.

szarlotka
14 dag

ptyś
3 dag

pączek
7 dag

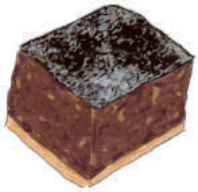

bajaderka
27 dag

drożdżówka
9 dag

sernik
12 dag

a) Na podstawie podanych informacji odpowiedz na pytania. Odpowiedzi zapisz w zeszycie.

- Ile ważą razem szarlotka i pączek?
- Ile ważą razem bajaderka i drożdżówka?
- Ile ważą razem ciastka: bajaderka, pączek i ptyś?
- Jakie dwa ciastka ważą razem 21 dag?
- O ile więcej waży bajaderka niż drożdżówka?
- O ile mniej waży pączek od szarlotki?
- Które ciastko jest lżejsze od bajaderki o 15 dag?
- Ile ważą trzy drożdżówki?
- Jakie trzy ciastka ważą razem 24 dag?

b) Uzupełnij pytania dotyczące podanych informacji. Wykonaj obliczenia i zapisz odpowiedzi.

- O ile ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ bajaderka od pączka?

Odp.: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

- O ile ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ drożdżówka od szarlotki?

Odp.: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

c) Przeczytaj zdania i ustal, ile kosztuje każde ciastko. Wpisz właściwą cenę w okienko przy rysunku każdego z wypieków.

- Porcje sernika i bajaderki kosztują tyle samo. Oba ciastka kosztują razem 4 złote.

- Za drożdżówkę zapłacono trzema monetami po 50 groszy.

- Drożdżówka i pączek są w tej samej cenie.

- Dwa pączki kosztują tyle samo, co jedna szarlotka.

- Ptyś jest o złotówkę droższy od pączka.

16. Skarby ziemi

1. Zmień każde zadanie tak, aby pytanie pojawiło się jako osobne zdanie na końcu zadania. Zapisz to pytanie i rozwiąż zadanie w zeszycie.

a) Ile słoików z ogórkami ustawiła mama w spiżarni, jeżeli przygotowała ich 31, a 8 z nich zostało w kuchni?

b) Ile ekspedientka wydała tacie pieniędzy, jeśli zapłacił za pomidory 7 zł banknotem 20-złotowym?

c) Oblicz łączny koszt zakupów Ewy w sklepie warzywnym, wiedząc, że kupiła jabłka za 8 zł, pomidory za 10 zł i ziemniaki za 7 zł.

2. Ułóż i zapisz w zeszycie pytanie do podanej informacji. Rozwiąż zadanie.

Duża butelka oleju kosztuje 24 zł, a mała butelka – 9 zł.

3. Wpisz w okienka brakujące liczby. Odszukaj na rysunku pola z tymi liczbami i pokoloruj na taki sam kolor, jaki ma okienko.

36 + ■ = 45 ■ + 25 = 33 41 – ■ = 35 34 – ■ = 27

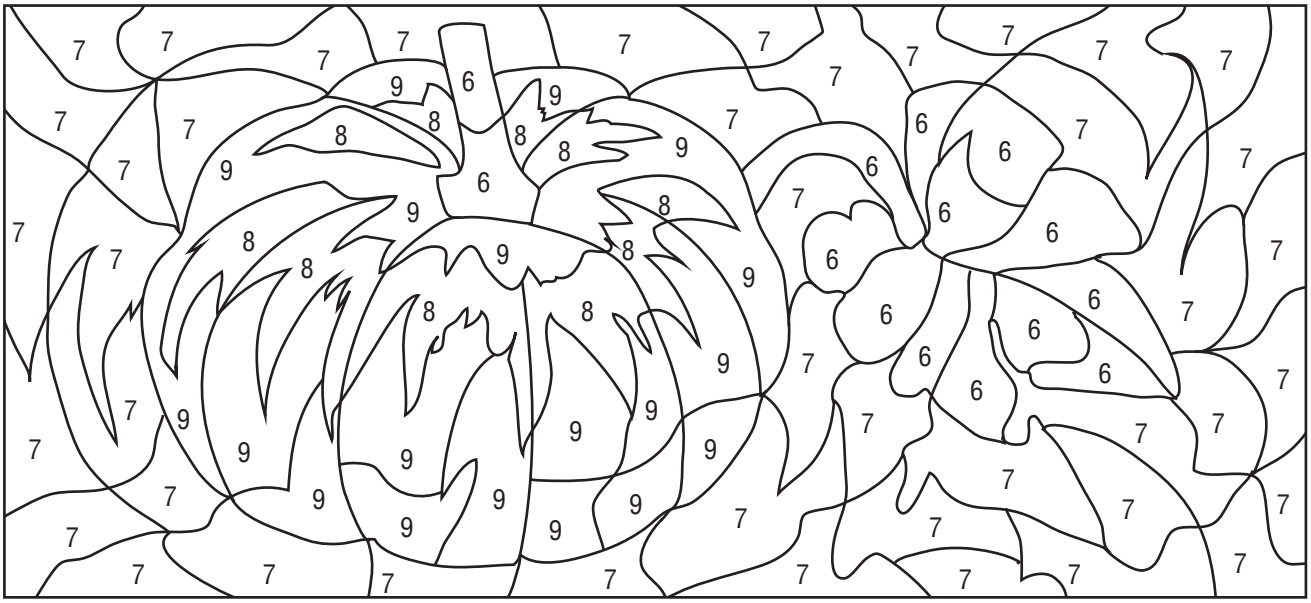

17. Kraina mlekiem płynąca

1. Odczytaj godziny i podpisz tarcze zegarów. Przeczytaj, jak inaczej można odczytać zapisane godziny.

za kwadrans piąta

kwadrans po ósmej

za kwadrans druga

2. Dorysuj wskazówki na tarczach zegarów zgodnie z zapisaną pod nimi godziną.

za kwadrans szósta

kwadrans po dziesiątej

kwadrans po dziewiętnastej

za kwadrans czwarta

3. Zegarek Olgi spieszy się o kwadrans. Zapisz w kratkach godzinę, którą powinien wskazywać zegarek Olgi.

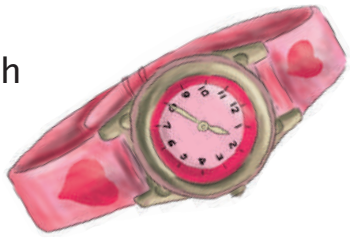

Zegarek powinien wskazywać godzinę:

4. Zegarek Pawła spóźnia się o kwadrans. Zapisz w kratkach godzinę, którą powinien wskazywać zegarek Pawła.

Zegarek powinien wskazywać godzinę:

5. Sprawdź, ile ćwierćlitrowych szklanek wody zmieści się w litrowym słoiku.

- Przygotuj ćwierćlitrową szklankę i dwa słoiki o pojemności 1 litra (jeden napełniony wodą).
- Napełnij szklankę wodą ze słoika, a następnie przelej ją do pustego słoika.
- Powtarzaj czynność aż do napełnienia słoika. Licz, ile razy napełnisz szklankę.
- Wytnij odpowiednią liczbę szklanek ze strony 93. i wklej obok narysowanego słoika z wodą.

Uzupełnij zdanie.

W litrowym słoiku zmieszczą się ☐☐ szklanki wody.

6. Ile ćwierćlitrowych szklanek wody zmieści się w półlitrowym słoiku?

Odp.: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

7. Ile ćwierćlitrowych szklanek wody to ćwierć litra?

Odp.: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

8. Ile ćwierćlitrowych szklanek wody potrzeba, aby napełnić litrowy słoik?

Odp.: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

9. W paczce jest 20 cukierków. Zapisz obliczenia.

Ile cukierków będzie w połowie paczki? ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Ile cukierków będzie w ćwiartce paczki? ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

18. Przetwory mleczne

1. Uzupełnij tabelę.

1 metr to 100 cm.	Pół roku to ☐☐ miesięcy.
1 kg to ☐☐☐ dag.	Pół godziny to ☐☐ minut.
Rok to ☐☐ miesięcy.	Pół metra to ☐☐ cm.
Godzina to ☐☐ minut.	Pół kilograma to ☐☐ dag.

2. Przyjrzyj się cenom serów w sklepie spożywczym i uzupełnij tabelę.

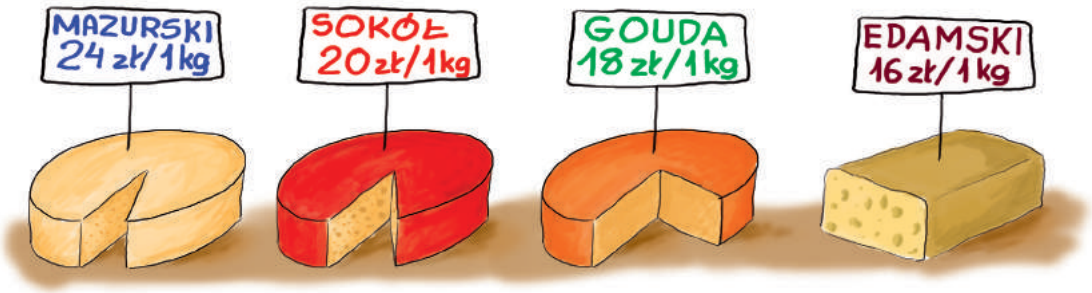

Nazwa sera	Cena		
	za 1 kilogram	za pół kilograma	za ćwierć kilograma
Mazurski			
Sokół			
Gouda			
Edamski			

3. Oblicz. Wstaw w okienka znak: <, > lub =.

27 – 9 ☐ 25 – 9

28 + 9 ☐ 44 – 8

34 + 9 ☐ 38 + 5

32 – 6 ☐ 17 + 8

19. Małe co nieco

samokontrola i samoocena

1. Podpisz figury. Zmierz długość każdego boku we wszystkich figurach. Zapisz pomiary.

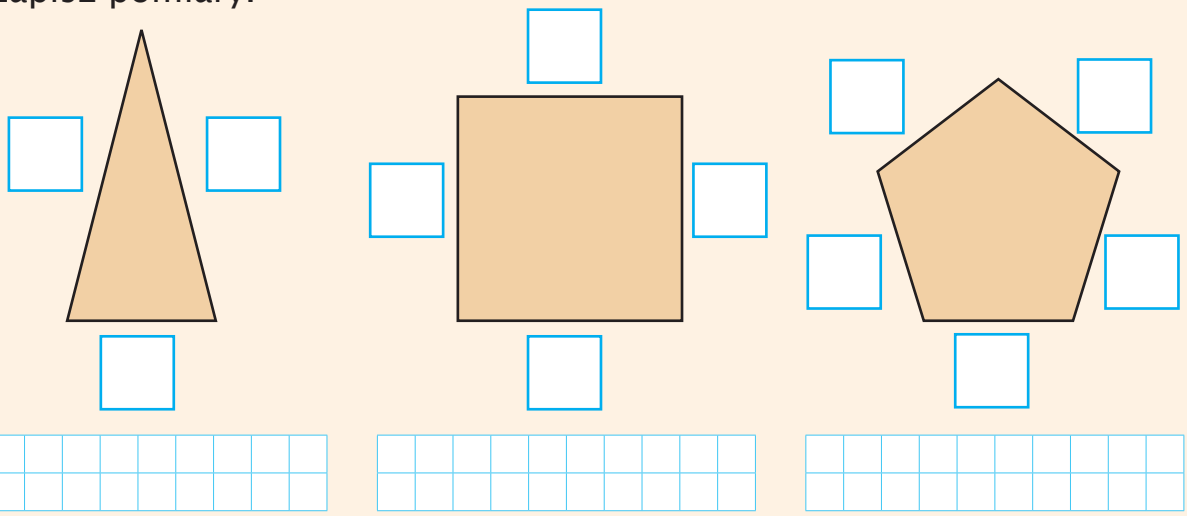

2. Uzupełnij tabelę według wzoru.

Zapis słowny liczb	Zapis cyframi	
	arabskimi	rzymskimi
dwanaście	12	XII
	18	
szesnaście		
		IX
dwadzieścia		
	19	

3. Oblicz.

32 + 9 =	27 – 0 =	47 – 9 =
34 – 8 =	16 + 7 =	36 + 9 =
31 – 6 =	42 – 5 =	15 + 5 =
0 + 39 =	27 + 8 =	45 – 2 =

4. Zapisz i oblicz różnicę liczb 35 i 9.

5. Zapisz i oblicz sumę liczb 35 i 9.

6. Cztery opakowania jogurtu mają razem pojemność jednego litra.
Zapisz, ile takich opakowań to:

pół litra: 3 litry: ćwierć litra:

7. Wpisz brakujące liczby.

33 + = 41 – 7 = 14 45 – = 36

+ 9 = 33 6 + = 31 28 – = 24

8. Karolina kupiła ćwierć kilograma masła i o 9 dag więcej wędliny.
Ile dekagramów wędliny kupiła Karolina?

Odp.:

25–20 Wspaniale sobie radzisz!

19–11 Dobrze sobie radzisz. Poćwicz rozwiązywanie zadań, które sprawiają ci trudność.

10–0 Musisz więcej ćwiczyć. Poproś nauczyciela o dodatkowe zadania.

20. Jesteśmy sobie potrzebni

1. Zaznacz na osiach liczbowych podane działania i oblicz. Skorzystaj ze wzoru w podręczniku cz. 1, s. 25, ćw. 1.

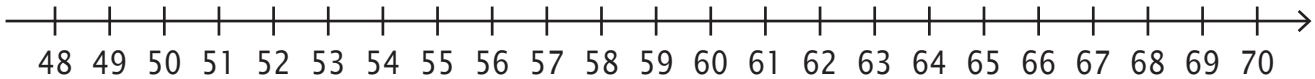

$59 + 7 =$ ☐☐

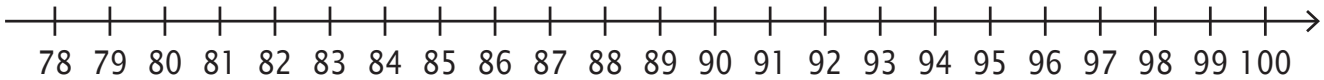

$87 + 7 =$ ☐☐

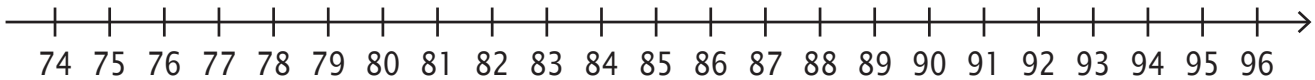

$76 + 5 =$ ☐☐

2. Oblicz. Odszukaj na ukrytym rysunku pola z wynikami i pokoloruj je na niebiesko. Pól z innymi liczbami nie koloruj.

$76 + 6 =$ ☐☐ $76 + 9 =$ ☐☐

$87 + 7 =$ ☐☐ $89 + 4 =$ ☐☐

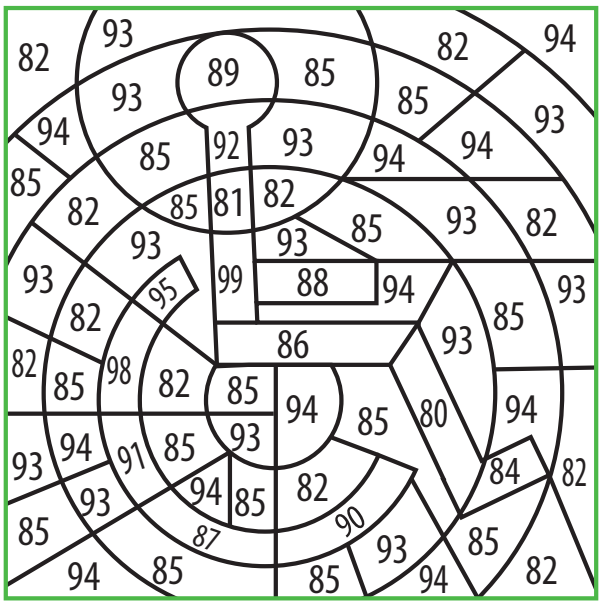

21. Poznajmy się lepiej

1. Zaznacz na osiach liczbowych podane działania i oblicz. Skorzystaj ze wzoru w podręczniku cz. 1, s. 26, ćw. 1.

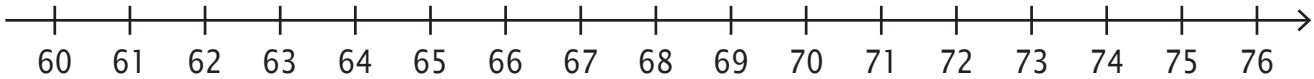

$74 - 9 =$

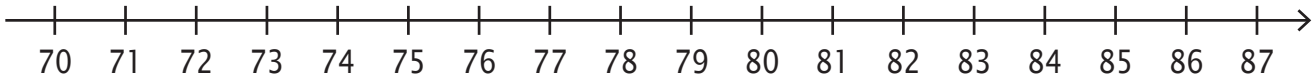

$85 - 7 =$

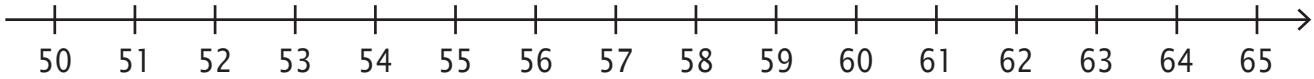

$62 - 7 =$

2. Pokoloruj kropki w okienkach tak, aby zapisać podane liczby znakami Braille'a. Skorzystaj ze wzoru opisu liczb w podręczniku cz. 1, s. 27.

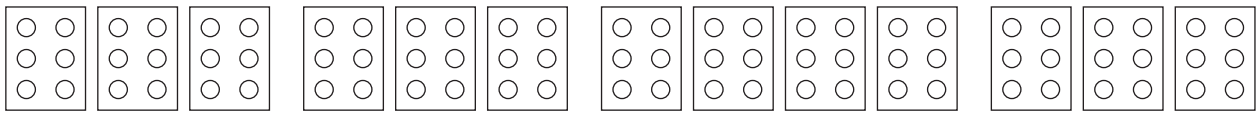

92 68 100 40

- Odczytaj działanie i zapisz je w kratkach cyframi arabskim. Oblicz. Wynik zapisz cyframi arabskimi i znakami Braille'a.

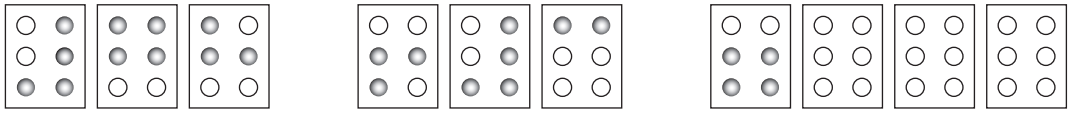

22. Najważniejsze

1. Uzupełnij grafy i zapisz działania według wzoru.

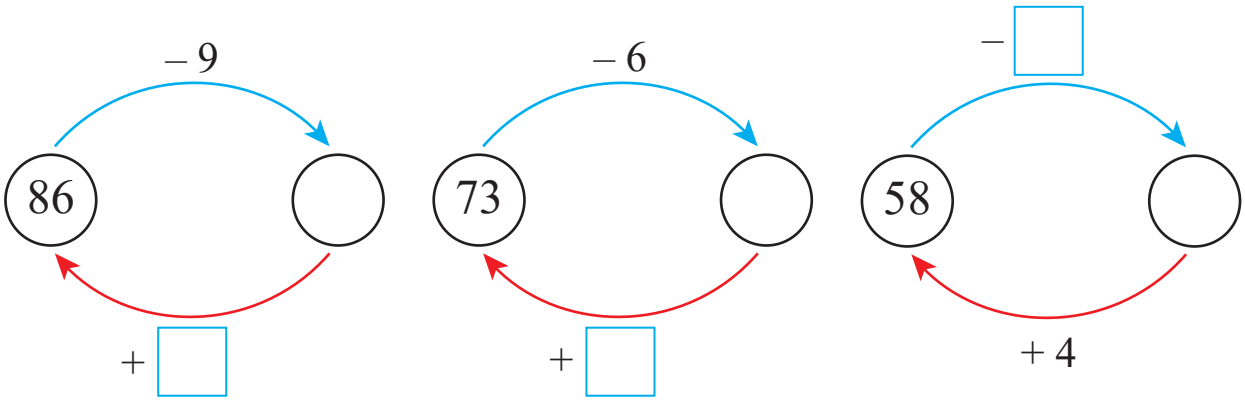

86 – 9 = ☐☐,

bo ☐☐ + 9 = 86

2. Oblicz. Wpisz do tabeli wyniki w kolejności rosnącej wraz z odpowiednimi literami. Odczytaj hasło.

49 + 9 = ☐☐ o 58 + 5 = ☐☐ l 91 – 5 = ☐☐ j 92 – 9 = ☐☐ c

68 + 9 = ☐☐ n 86 + 6 = ☐☐ a 80 – 7 = ☐☐ r 75 – 8 = ☐☐ e

69 + 7 = ☐☐ a 63 – 7 = ☐☐ t

Liczba										
Litera										

3. Liczbę zapisaną w kółku przedstaw na różne sposoby jako różnicę dwóch liczb.

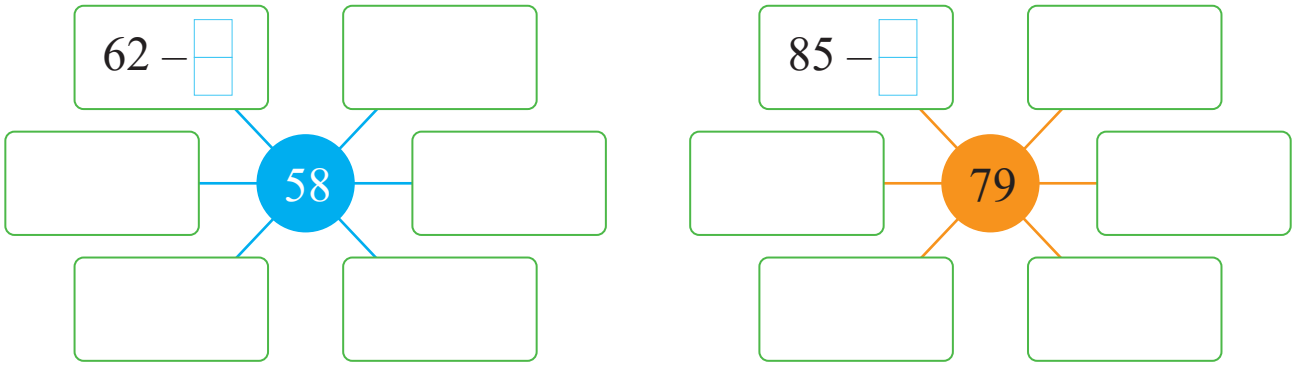

23. Jesteśmy tacy sami

1. Tata Michała pracuje w miejscu oddalonym od domu o 51 km. Do stacji musi dojść pieszo 2 km. Pozostałą odległość pokonuje pociągiem. Ile kilometrów tata Michała jedzie pociągiem do pracy?

, bo

Odp.:

2. Dwie klasy trzecie to razem pięćdziesięciu dwóch uczniów. Na wycieczkę nie pojechało dziewięciu z nich. Ile osób pojechało na wycieczkę?

, bo

Odp.:

a) Za jednodniową wycieczkę wraz z opłatą za autokar trzeba zapłacić 55 zł od osoby. Ile zapłaci każdy uczestnik za samą wycieczkę, jeśli opłata za autokar dla jednej osoby to koszt 9 zł?

, bo

Odp.:

3. Zaznacz na zegarach podane godziny.

18.00

21.30

13.30

24. Ważne sprawy

1. Wpisz pod każdą z liczb:

- liczbę większą od danej liczby o 7,

57	44	39	65	48	73	56	87	29	85

- liczbę mniejszą od danej liczby o 9.

83	26	71	45	80	67	92	59	64	38

2. Jakie odważniki są potrzebne, aby zważyć pół kilograma towaru? Zapisz w zeszycie cztery różne rozwiązania.

50 dag = 20 dag + 20 dag + 10 dag

3. Odszukaj 15 szczegółów, którymi różnią się obrazki. Różnice zaznacz na rysunku znajdującym się z prawej strony.

25. Uwaga! Niebezpieczeństwo!

1. Oblicz. Odszukaj na ukrytym rysunku pola z wynikami i pokoloruj je na czerwono. Pola z innymi liczbami pokoloruj na żółto.

63 + 8 =	59 + 9 =	81 – 4 – 2 =
84 – 7 =	72 – 8 =	72 – 3 – 2 =
65 + 8 =	58 + 7 =	75 – 2 – 4 =

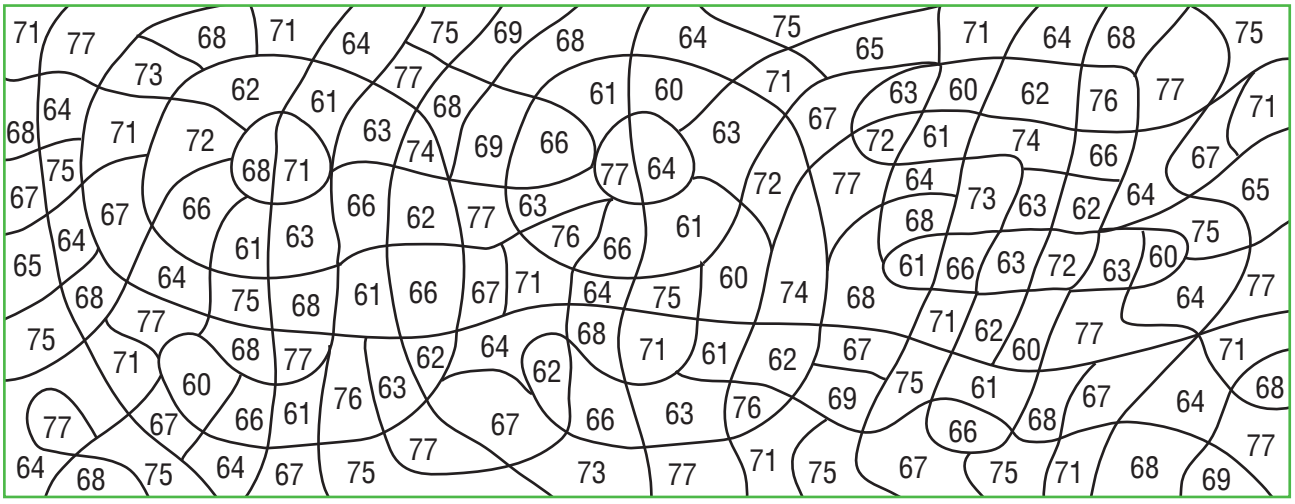

to bezpłatny numer na .

Ustalcie wspólnie, w jakich sytuacjach trzeba dzwonić pod ten numer i co koniecznie należy wtedy powiedzieć.

2. Liczbę zapisaną w kółku przedstaw na różne sposoby jako sumę lub różnicę dwóch liczb.

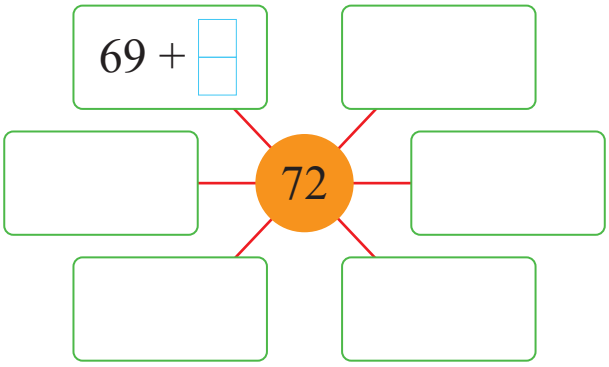

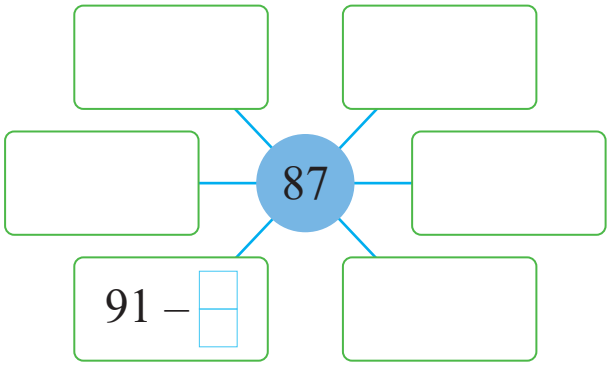

26. Leśną ścieżką

1. Klasy trzecie wzięły udział w akcji „Drzewo za butelkę”, w której za zebranie dużej liczby zużytych plastikowych butelek dostaje się drzewka do posadzenia. Odczytaj z tabelki wyniki tej akcji. Uzupełnij dane w zadaniach i je rozwiąż.

	III a	**III b**	**III c**
Liczba zebranych butelek	78	82	91

a) Klasa **III a** zebrała butelek, a klasa **III b** o butelki więcej.

Ile butelek zebrała klasa ?

Odp.:

b) Klasa **III c** zebrała butelek, a klasa **III b** o butelek .

Ile butelek zebrała klasa ?

Odp.:

c) Klasa **IV a** dołączyła do akcji i zebrała o 8 butelek mniej niż klasa **III c**.

Ile

Odp.:

d) Klasa **II c** również brała udział w akcji i zebrała najwięcej butelek, więcej o 9 od klasy **III c**, która zebrała butelek.

Ile

Odp.:

27. Witajcie, drzewa!

1. Oblicz. Odszukaj w tabeli po prawej stronie okienko z wynikiem i przepisz obok niego odpowiednią literę. Dowiedz się, co oznacza słowo będące rozwiązaniem.

53 + 9 =	i
61 – 8 =	k
78 + 5 =	d
85 – 7 =	ł
92 – 6 =	m
67 + 7 =	o
74 – 9 =	n

86	
78	
74	
83	
65	
62	
53	

2. Połącz tarcze zegarów z zapisem godziny, którą wskazują. Uwaga! Każdy zegar należy połączyć z więcej niż jednym zapisem godziny.

4.45 20.15 za kwadrans piąta 7.30 15.30

kwadrans po ósmej wpół do ósmej

19.30 16.45 3.30 piętnasta trzydzieści

dziewiętnasta trzydzieści wpół do czwartej 8.15

3. Program telewizyjny „Bezpieczne grzybobranie” rozpoczyna się o godzinie 11.30 i trwa pół godziny. O której godzinie kończy się ten program?

Odp.:

4. Rodzina Piotrka była na grzybobraniu przez 5 godzin. Wszyscy wrócili do domu o godzinie 16.30. O której godzinie rozpoczęli grzybobranie?

Odp.:

5. Wytnij ze strony 95. fragmenty krzyżówki. Układaj je w ramce tak, aby powstała krzyżówka z nazwami drzew i krzewów leśnych. Pamiętaj, że wszystkie elementy muszą zmieścić się w ramce i nie mogą na siebie nachodzić. Przyklej prawidłowo ułożone elementy.

28. Dary lasu

1. Świeżo zebrane grzyby można kupić w sklepie lub na targu.
Na podstawie informacji ustal, ile trzeba zapłacić za kilogram grzybów.
Zapisz ceny pod odpowiednimi zdjęciami.

Rydz: 31 zł/1 kg

Borowik szlachetny:

Koźlarz:

Maślak:

Kurka:

Podgrzybek:

a) Kilogram borowików szlachetnych jest o 6 złotych tańszy od kilograma rydzów i o tyle samo droższy od kilograma koźlarzy.

b) Za kilogram maślaków i kilogram borowików trzeba zapłacić razem 34 zł.

c) Kilogram kurek kosztuje tyle samo, co kilogram koźlarzy i kilogram maślaków razem.

d) Za kilogram podgrzybków i kilogram maślaków razem trzeba zapłacić tyle samo, co za kilogram borowików.

29. Leśne adresy

- Wpisz w puste okienka brakujące liczby. Czytaj uważnie napisy nad strzałką i zwracaj uwagę, w którą stronę jest ona skierowana – inaczej możesz zabłądzić w lesie.

30. Opowieści leśnika

1. Kasa III a była na jednodniowej wycieczce w Białowieży. Pani przygotowała plan wycieczki wraz z cennikiem i czasem trwania poszczególnych atrakcji. Oblicz, o której godzinie rozpoczynał się i kończył każdy z punktów programu, a następnie uzupełnij wpisy w odpowiedniej kolumnie.

Godzina rozpoczęcia	Godzina zakończenia	Program wycieczki	Czas trwania	Koszt za 1 osobę
8.00	9.00	Wyjazd autokarem spod szkoły do Białowieży.	1 godzina	12 zł (cena za autokar w obie strony)
9.00		Zwiedzanie Muzeum Przyrodniczo-Leśnego Białowieskiego Parku Narodowego oraz parku pałacowego.	2 godziny	9 zł
		Drugie śniadanie.	30 minut	–
		Przejście Szlakiem Dębów Królewskich i Wielkich Książąt Litewskich – szlak tworzą kilkusetletnie dęby nazwane imionami polskich władców polujących w Puszczy Białowieskiej.	1 godzina 30 minut	3 zł
		Obiad.	1 godzina	15 zł
		Ścieżka dydaktyczna **Żebra żubra** – piesza wyprawa po kładkach i mostkach przez podmokłe tereny Puszczy Białowieskiej.	2 godziny	5 zł
		Powrót do szkoły.	1 godzina	–

2. Odpowiedz na pytania w zeszycie na podstawie planu wycieczki z zadania 1.

a) Ile czasu przeznaczono na spacer po szlakach i ścieżkach dydaktycznych?
b) Ile godzin trwała wycieczka klasy III a do Białowieży?
c) Jaki był koszt wycieczki dla jednego dziecka?
d) Jaki był koszt wycieczki dla jednego dziecka bez opłaty za dojazd?
e) Klasa III b pojechała na krótszą wycieczkę, bez obiadu i spaceru po ścieżce dydaktycznej. Ile trwała wycieczka klasy III b?

3. Porównaj sumy. Wstaw znak: <, > lub =. Postaraj się nie wykonywać obliczeń.

a)

36 + 7	☐	39 + 7
58 + 6	☐	58 + 7
84 + 8	☐	82 + 8
65 + 9	☐	62 + 9
79 + 6	☐	79 + 8

b)

94 + 8	☐	17 + 4
67 + 4	☐	65 + 7
86 + 5	☐	85 + 8
81 + 6	☐	79 + 8
48 + 9	☐	52 + 5

4. Dorysuj wskazówki na tarczach zegarów tak, aby każdy następny zegar wskazywał godzinę o kwadrans późniejszą niż poprzedni. Pod każdym zegarem zapisz godzinę, którą on wskazuje.

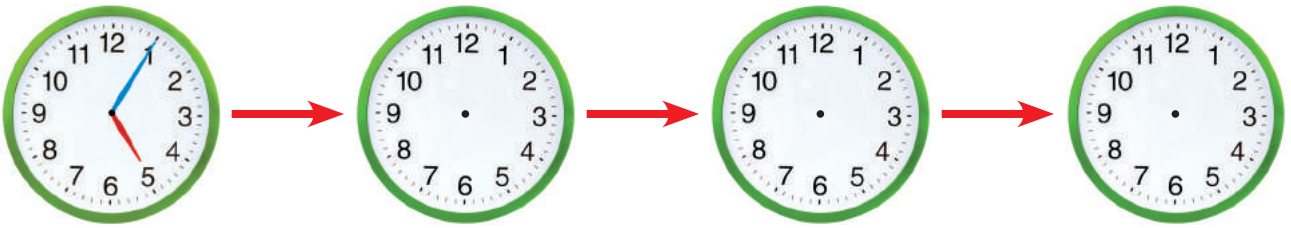

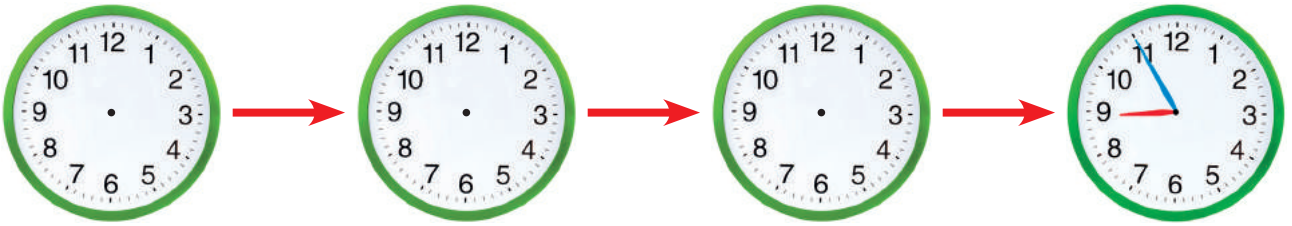

Asia była z rodzicami na spacerze w lesie 3 godziny, od godziny 11.00 do 14.00. Ile godzin spędziła Asia w lesie?

Marysia wyjechała na szkolną wycieczkę. O której godzinie zakończy się wycieczka, jeśli będzie trwała 7 godzin?

31. Dbajmy o lasy

1. Oblicz. Korzystaj z informacji podanych w podręczniku cz. 1, s. 36 i 37.

63 – 7 =	56 – 8 =	82 – 9 =
58 – 7 =	58 – 8 =	82 – 5 =
61 – 7 =	52 – 8 =	82 – 8 =
65 – 7 =	55 – 8 =	82 – 4 =
56 – 7 =	60 – 8 =	82 – 7 =

2. Oblicz. Do każdego działania dopisz działania odwrotne.

56 – 8 = 48 48 + 8 = 56 8 + 48 = 56

74 – 9 =

41 – 6 =

87 – 9 =

62 – 7 =

50 – 5 =

93 – 8 =

3. Tylko jeden cień jest cieniem grzybiarza przedstawionego na ilustracji. Poszukaj pasującego cienia i otocz go pętlą.

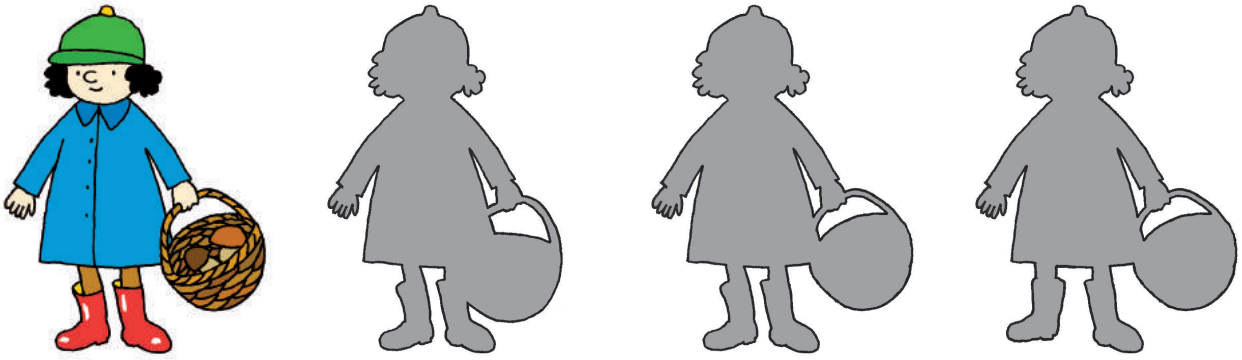

32. Małe co nieco

samokontrola i samoocena

1. Dodaj lub odejmij liczby.

$38 + 5 + 7 =$ ☐☐☐

$64 + 7 + 9 =$ ☐☐☐

$87 + 5 + 8 =$ ☐☐☐

$95 - 9 - 8 =$ ☐☐☐

$84 - 6 - 9 =$ ☐☐☐

$52 - 7 - 5 =$ ☐☐☐

2. Piotr wraca ze szkoły o godzinie 14.00. Do zajęć popołudniowych pozostają mu jeszcze 2 godziny i 30 minut. O której godzinie zaczynają się popołudniowe zajęcia Piotra?

Odp.:

3. Uzupełnij grafy. Dopisz po dwa działania do każdego z grafów.

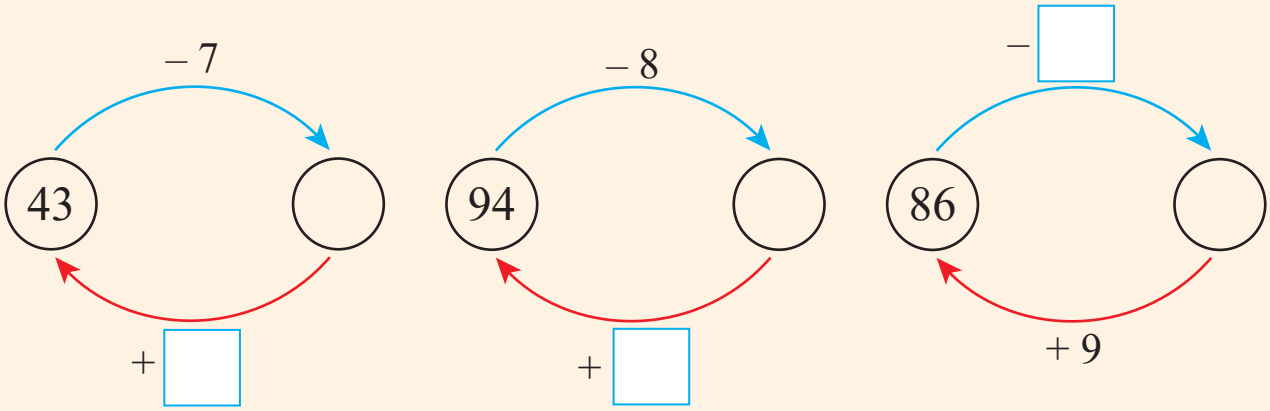

☐, bo ☐

☐, bo ☐

☐, bo ☐

4. Wstaw w kratki brakujące liczby.

☐☐ + 8 = 75	☐☐ + 56 = 63	85 – ☐☐ = 77
45 + ☐☐ = 51	62 – ☐☐ = 56	☐☐ – 9 = 62
9 + ☐☐ = 93	☐☐ – 7 = 87	☐☐ – 6 = 47

5. Klasowa wycieczka wraz z przejazdem kosztuje 52 zł. Za przejazd trzeba zapłacić 9 zł. Jaki jest koszt samej wycieczki?

Odp.:

Zmień zadanie tak, aby można je było rozwiązać za pomocą działania 43 + 8. Zapisz pytanie, obliczenie i odpowiedź.

Odp.:

6. Porównaj sumy i różnice. Wstaw znak: < lub >.

57 + 5 ☐ 59 + 5	64 – 7 ☐ 66 – 7
45 – 8 ☐ 42 – 8	83 – 6 ☐ 83 – 9
78 + 4 ☐ 78 + 9	96 – 9 ☐ 96 – 7

25–20 Wspaniale sobie radzisz!

19–11 Dobrze sobie radzisz. Poćwicz rozwiązywanie zadań, które sprawiają ci trudność.

10–0 Musisz więcej ćwiczyć. Poproś nauczyciela o dodatkowe zadania.

33. Do czego służy magnes?

1. Zapisz w zeszycie i oblicz sumy podanych liczb wybranym sposobem: Olgi lub Kuby (patrz podręcznik cz. 1, s. 39, 40).

32 i 44 | 67 i 32 | 53 i 32 | 24 i 65 | 72 i 15

2. Oblicz i uzupełnij pola w diagramie zgodnie ze wskazanym kierunkiem i poleceniami w tabelach.

	Kierunek			
	północny (płn.)	południowy (płd.)	wschodni (wsch.)	zachodni (zach.)
Dodaj liczbę	30	42	71	60

	Kierunek			
	północno--wschodni (płn.-wsch.)	południowo--wschodni (płd.-wsch.)	północno--zachodni (płn.-zach.)	południowo--zachodni (płd.-zach.)
Dodaj liczbę	36	50	25	46

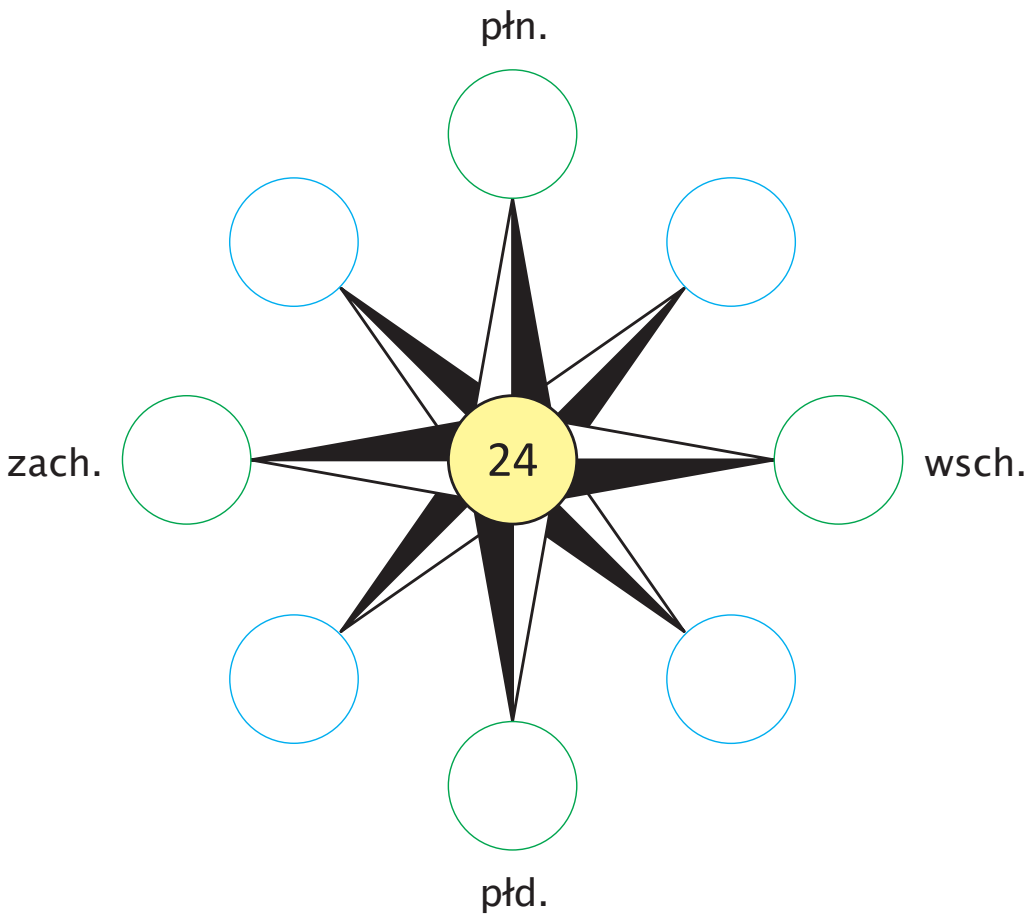

34. Powietrzna magia

1. Oblicz w zeszycie różnice zapisane na balonach. Sprawdź obliczenia. Odszukaj wynik na osi liczbowej i połącz z nim balonik.

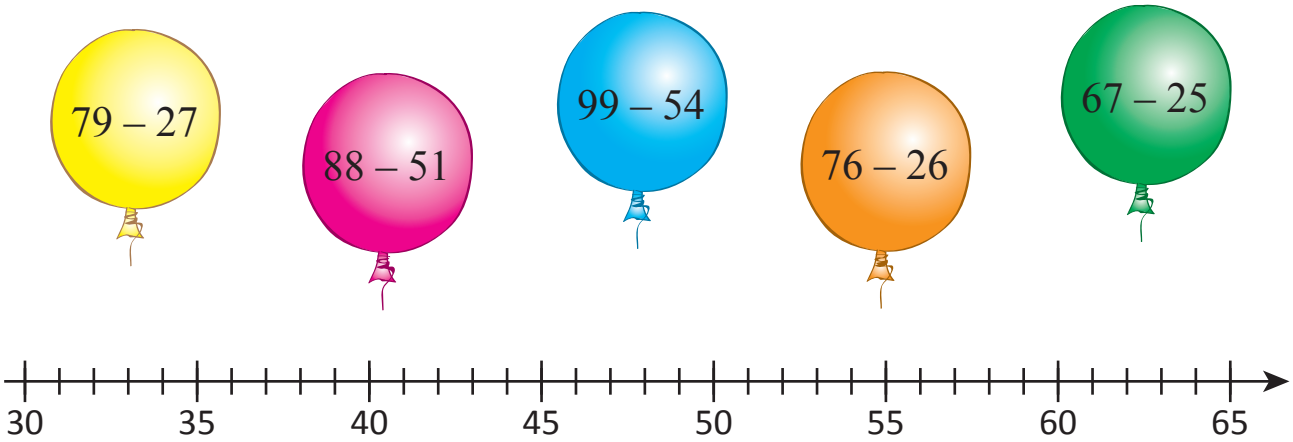

2. Oblicz. Odszukaj na rysunku pola z wynikami i wypełnij je wskazanym kolorem.

32 + 37 =

25 + 43 =

40 + 26 =

80 – 15 =

98 – 34 =

87 – 24 =

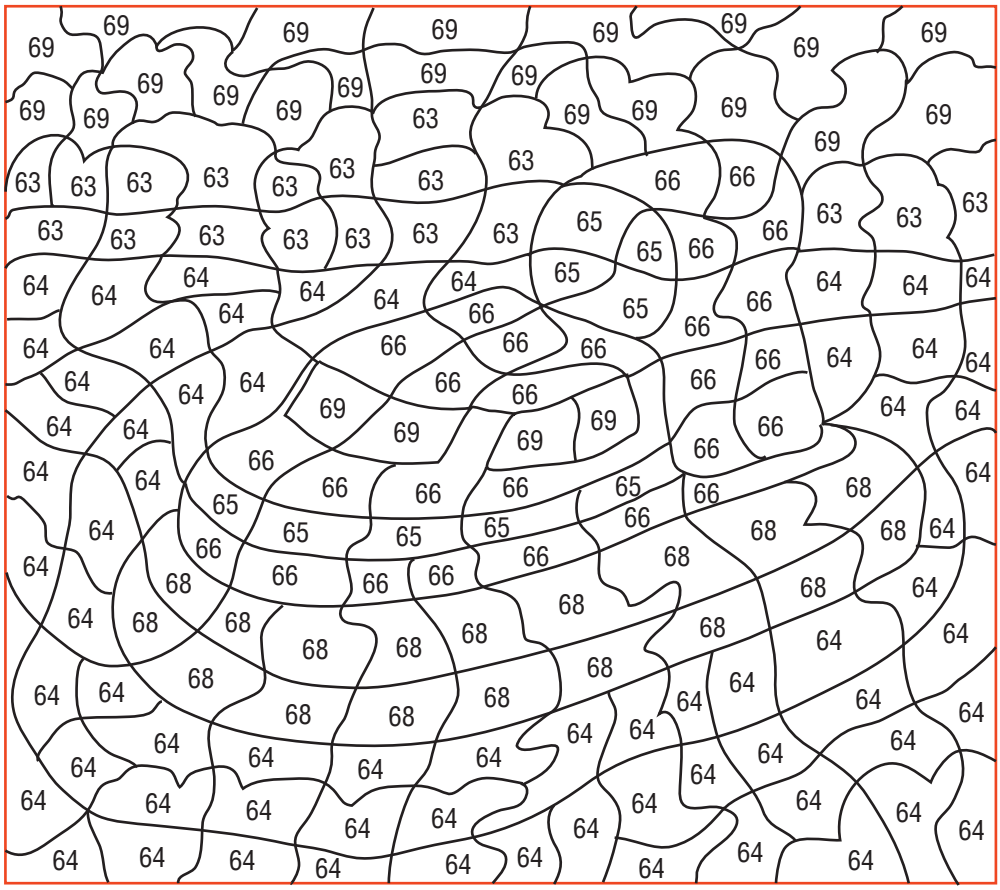

35. Domowy barometr

1. Przypomnij sobie sposoby dodawania Kuby i Olgi (patrz podręcznik cz. 1, s. 39, 40). Oblicz i zapisz działania dowolnym sposobem.

37 + 25 =

58 + 34 =

49 + 27 =

65 + 18 =

46 + 36 =

2. Znajdź pola z liczbami, których suma równa się 80, i pokoloruj je tą samą kredką.

42 55 25 38 46 27 53 34

3. Wstaw w okienka odpowiedni znak: <, > lub =.

32 + 18 + 47 ☐ 18 + 48 + 32

28 + 36 + 14 ☐ 14 + 28 + 36

43 + 19 + 27 ☐ 29 + 19 + 43

45 + 26 + 14 ☐ 27 + 45 + 14

4. Kamil rzucał kostkami. Czerwona kostka oznaczała dziesiątki, a żółta jedności. Po każdym rzucie zapisał liczbę odczytaną z kostek. Po dwóch rzutach obliczył różnicę liczb (odjął od większej liczby mniejszą). Odczytaj liczby z kostek, zapisz obliczenie i wynik, jaki otrzymał Kamil.

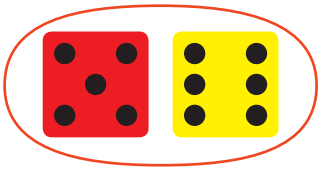

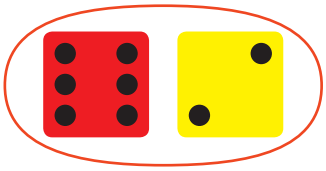

36. Jasne jak światło

1. Oblicz. Wyniki wpisz w odpowiednie pola w krzyżówce. W każde pole wpisuj tylko jedną cyfrę.

Poziomo:

1A 93 – 18 =

2B 81 – 38 =

4A 72 – 27 =

Pionowo:

A3 91 – 27 =

B1 83 – 29 =

C2 84 – 46 =

	A	B	C
1	7	5	
2			
3			
4			

2. Połącz rysunek lampy i żarówki tak, aby suma liczb zapisanych na nich wyniosła 100.

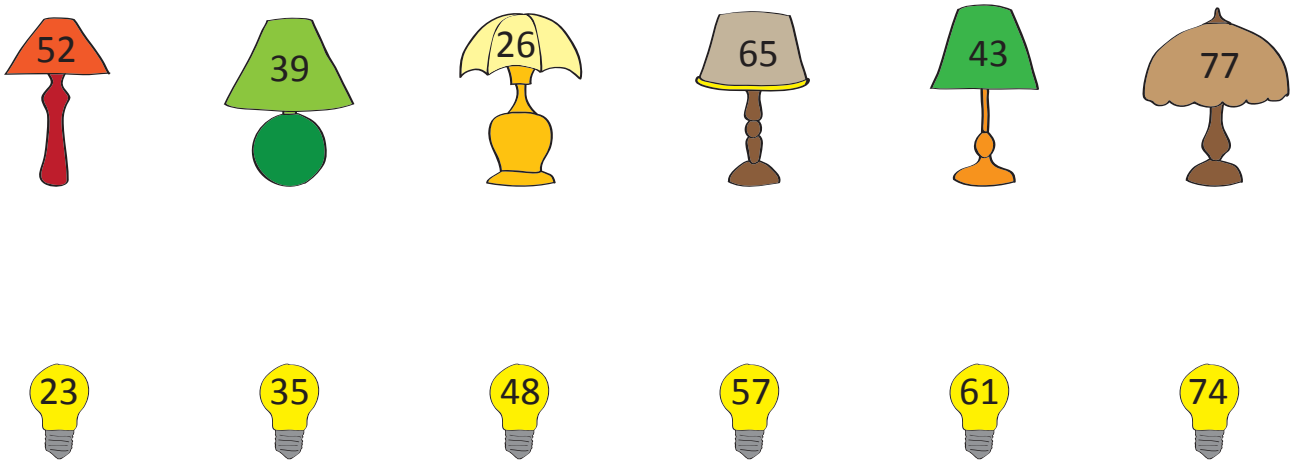

3. Uzupełnij tabelę.

–	38	21	45	19	26	44
80						
60						
100						

Tata ma urodziny w tym samym dniu, co jego najstarsza córka Jola. Mama kupiła z tej okazji bardzo dużo świeczek urodzinowych. Ile ich było, jeżeli tata zdmuchnął na swoim torcie 19 świeczek, a jego córka Jola – 42?

37. Zachować w pamięci

1. Od sumy liczb 64 i 9 odejmij ich różnicę. Zapisz obliczenia.

2. Do różnicy liczb 32 i 7 dodaj ich sumę. Zapisz obliczenia.

3. W harcerskiej akcji „Znicz” brało udział 86 osób. Policzono, że wśród nich było 49 druhów. Ile druhen brało udział w akcji?

Odp.:

4. Harcerze przygotowali na akcję „Znicz” 36 zniczy szklanych i tyle samo plastikowych.

a) Ile razem zniczy przygotowali harcerze?

Odp.:

b) Harcerze sprzedali 29 zniczy plastikowych i 27 zniczy szklanych. Ile zostało im wszystkich zniczy razem?

Odp.:

5. Oblicz i wpisz w okienka właściwe liczby. Zwróć uwagę na kierunek strzałek.

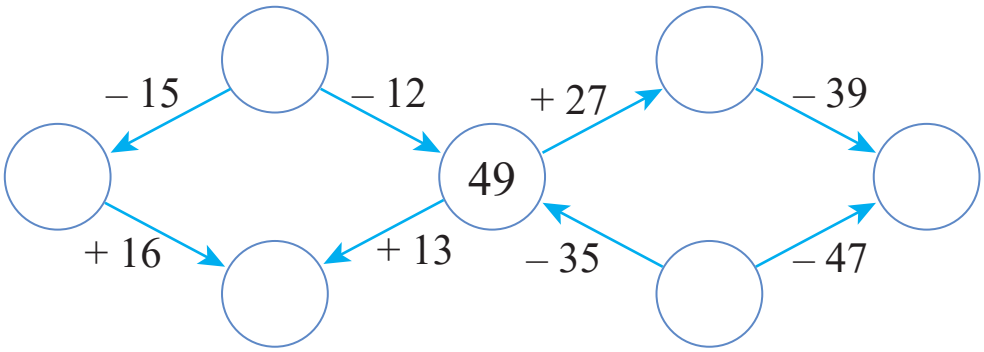

38. Poznajemy inne zwyczaje

1. Wpisz do tabel nazwy kolejnych miesięcy oraz liczbę ich dni.

I kwartał	Liczba dni
styczeń	31
	*
Razem w I kwartale:	

II kwartał	Liczba dni
Razem w II kwartale:	

III kwartał	Liczba dni
Razem w III kwartale:	

IV kwartał	Liczba dni
Razem w IV kwartale:	

* Liczba dni zgodna z aktualnym kalendarzem

2. Wpisz w okienka rosnąco kolejne liczby za pomocą cyfr rzymskich.

III	IV	
V		
		VIII

	XI	
	IX	
		IV

39. Jesień złota – jesień słotna

1. Uzupełnij tabelę na podstawie opisów znajdujących się w podręczniku cz. 1, s. 46.

Pora roku	Data rozpoczęcia
jesień	
zima	
wiosna	
lato	

2. Piotr wyjeżdża do sanatorium tydzień po rozpoczęciu kalendarzowej jesieni. Zapisz datę wyjazdu Piotra do sanatorium.

3. Hania ma urodziny 2 tygodnie po rozpoczęciu kalendarzowej wiosny. Zapisz datę urodzin Hani.

4. Ile dni minie od rozpoczęcia kalendarzowej zimy do końca roku kalendarzowego?

Odp.:

40. Co się dzieje w przyrodzie?

1. Pomóż chomikowi znaleźć drogę do norki. Możesz poruszać się poziomo lub w pionie. Zacznij od pokolorowanego pola. Kolejne pole do pokolorowania powinno zawierać liczbę większą lub mniejszą od poprzedniej o 15 lub 27.

30	45	18	31	85	71
47	17	33	60	75	47
27	30	20	78	48	62
75	50	35	49	63	48

2. Suma trzech liczb wynosi 70. Jednym ze składników jest liczba 26. Jakie mogą być pozostałe składniki? Czy istnieje tylko jedno rozwiązanie tej zagadki? Porównaj swoje rozwiązanie z rozwiązaniami koleżanek i kolegów.

3. Jeżeli od liczby 85 odejmiemy dwie liczby, to otrzymamy 50. Jakie to mogą być liczby? Podaj przynajmniej trzy możliwości rozwiązania tej zagadki.

4. Suma dwóch liczb wynosi 80, natomiast różnica tych liczb wynosi 50. Zgadnij, jakie to liczby.

41. Obserwacja pogody

1. Paweł i Asia przez dwa tygodnie prowadzili obserwacje zmian temperatury w listopadzie. Uzupełnij zapis z tych obserwacji.

16 XI

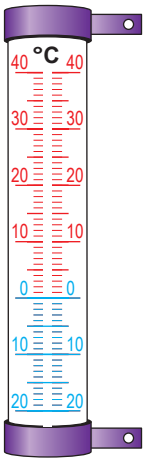

2°C powyżej zera

18 XI

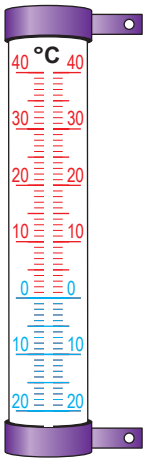

1°C poniżej zera

22 XI

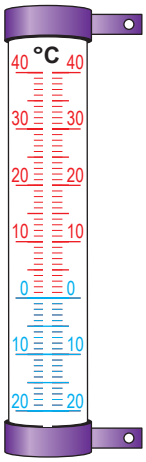

2°C poniżej zera

25 XI

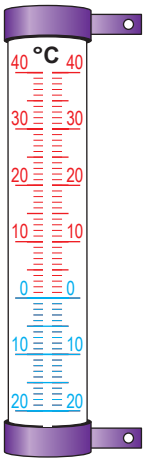

3°C powyżej zera

29 XI

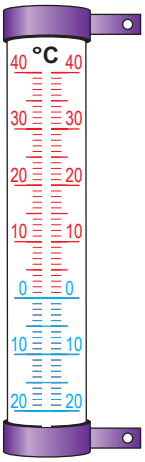

0°C

a) Uzupełnij wnioski z obserwacji.

Najniższą temperaturę odnotowaliśmy dnia _____,

a najwyższą w dniu _____.

b) Ile wynosi różnica temperatur zanotowanych 25 XI i 29 XI?

Odp.: _____

c) Ile wynosi różnica temperatur między najzimniejszym a najcieplejszym dniem?

Odp.: _____

d) 30 XI temperatura spadła o 4 stopnie C. Napisz, jaką temperaturę wskazały termometry tego dnia.

_____

42. Szukamy miejsc pamięci

1. Wstaw w okienka odpowiedni znak: < lub >.

65 + 27 ☐ 65 + 29

91 – 45 ☐ 91 – 49

36 + 39 ☐ 32 + 39

72 – 38 ☐ 75 – 38

83 – 27 ☐ 83 – 25

85 – 59 ☐ 82 – 59

2. Odczytaj ceny bukietów.
Uzupełnij dane w zadaniu.

Dane:

37 → cena

29 → cena

a) Ułóż zadanie do pytania: Ile Ewa zapłaciła za oba bukiety?
Zapisz treść zadania, działanie i odpowiedź.

Odp.:

b) Ułóż zadanie do działania 37 – 29. Zapisz w zeszycie treść zadania, pytanie, działanie i odpowiedź.

43. Czasy niewoli

1. Dokończ pisać pytania tak, aby pasowały do treści zadania. Do każdego pytania zapisz obliczenie i odpowiedź.

W najstarszym albumie dziadka jest 57 fotografii czarno-białych oraz 39 fotografii kolorowych.

a) Ile

Odp.:

b) O ile więcej

Odp.:

c) O ile mniej

Odp.:

44. Wspomnienia dziadka

1. Przeczytaj informacje zawarte w tabeli i odpowiedz na pytania.

Cennik biletów i godziny wejść na kopiec Kościuszki	Od godz. 9.00 do zmroku (cały rok)
Bilet normalny	14 PLN
Bilet ulgowy (uczniowie, studenci, emeryci i renciści)	10 PLN
Bilet grupowy (od 10 osób)	10 PLN/os
Bilet rodzinny mały (do 4 osób)	30 PLN
Bilet rodzinny duży (do 6 osób)	40 PLN

a) Tata z 13-letnim synem Kacprem zwiedzali kopiec Kościuszki. Ile zapłacili za bilety?

Odp.:

b) Dziesięcioletnia Kasia wraz z rodzicami postanowiła zwiedzić kopiec Kościuszki. Ile złotych zapłacą razem za bilety wstępu?

Odp.:

c) Rodzice z czworgiem dzieci chcieli zwiedzić kopiec Kościuszki. Zaproponuj, jakie bilety powinni kupić, żeby zapłacić za nie jak najmniej.

Odp.:

d) Ile będzie musiała zapłacić 12-osobowa grupa dzieci z klasy IV wraz z opiekunem za wstęp na kopiec Kościuszki?

Odp.:

45. Święto Niepodległości

1. Pomnik Wolności w mieście, w którym mieszka Andrzej, został postawiony 73 lata temu. Pomnik Bohaterów II Wojny Światowej postawiono kilkadziesiąt lat później. Andrzej policzył, że pomnik bohaterów ma 52 lata. Ile lat minęło od postawienia pomnika Wolności do postawienia pomnika Bohaterów II Wojny Światowej?

73 – ☐ = 52

– ☐

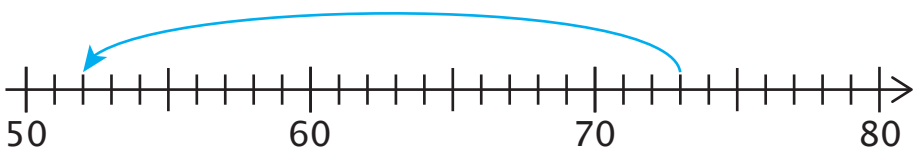

Odp.: ☐

2. Wstaw w kratki brakujące liczby. Wpisz je do tabeli pod odpowiednimi literami. Następnie rozszyfruj brakujące wyrazy w zdaniu – zastąp liczby literami i odczytaj informację o orderze.

a ☐ + 27 = 63

r ☐ – 27 = 57

87 – y ☐ = 49

28 + e ☐ = 72

36 + s ☐ = 82

z ☐ – 25 = 39

j ☐ – 57 = 24

t ☐ + 27 = 56

ż ☐ – 48 = 26

75 – n ☐ = 36

17 + w ☐ = 65

Litery	a	e	j	n	r	s	t	w	y	z	ż
Liczby											

Order Virtuti Militari to

39	36	81	48	38	74	46	64	44

polskie odznaczenie wojskowe.

Jest to

39	36	81	46	29	36	84	46	64	38

order wojenny na świecie spośród nadawanych obecnie.

Order Virtuti Militari

46. Walczyli nie tylko bronią

1. Wpisz takie liczby, aby obliczenia były prawdziwe.

89	–		=	67
–		–		–
	–	9	=	
=		=		=
	–		=	25

2. Wpisz w okienka piramidki liczby, wiedząc, że nad każdą parą liczb znajduje się ich suma.

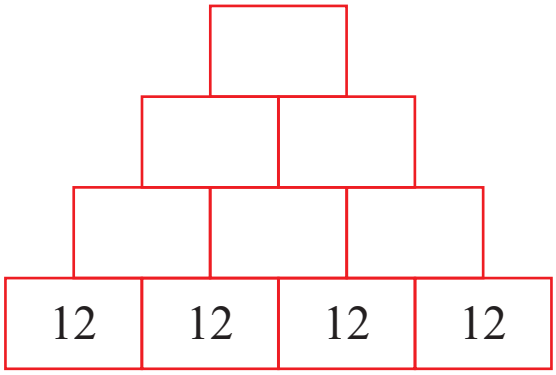

3. Wpisz w okienka liczby, wiedząc, że pod każdą parą liczb znajduje się ich różnica.

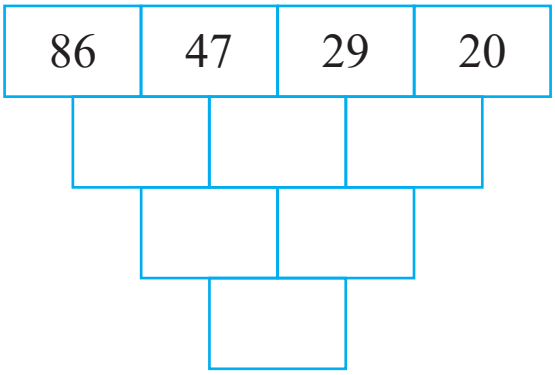

4. Uzupełnij tabele.

Składnik	29		57	27	36		42	
Składnik	64	38		33		19		25
Suma		76	85		81	75	70	82

Odjemna	63		67	80	94		83	80
Odjemnik	46	57		54		56	65	
Różnica		39	38		47	26		31

47. Symbole Polski

1. W drużynie było 28 druhów i 34 druhny. We wrześniu do drużyny dołączyło jeszcze 19 osób. Ile jest wszystkich osób w drużynie?

Dane:

→ liczba druhen

→ liczba

→ nowe osoby

Rozwiązanie:

Odp.:

2. Ulubiona książka Jacka składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy rozdział liczy 26 stron, drugi – 19, trzeci – 25, a czwarty – 18. Ile stron mają wszystkie rozdziały razem?

Dane:

stron → pierwszy rozdział

Rozwiązanie:

Odp.:

3. Bartek i Kacper bardzo lubią czytać książki. Bartek ma w swojej biblioteczce 36 książek, a Kacper o 27 więcej. Ile chłopcy mają razem książek? Rozwiąż zadanie w zeszycie. Zapisz pytanie, dane, rozwiązanie i odpowiedź.

48. Wierzyć w siebie

1. Mama dała Kasi 80 zł na zakupy. Dziewczynka wydała w sklepie spożywczym 27 zł, a w sklepie mięsnym – 29 zł. Ile pieniędzy zostało Kasi?

Dane:

→ kwota, którą Kasia otrzymała od mamy na zakupy

27 zł →

29 zł →

? →

Rozwiązanie:

Odp.:

2. W szkole muzycznej uczy się 75 dzieci, każde dziecko ma instrument do ćwiczeń; 19 dzieci gra na instrumentach perkusyjnych, 16 – na dętych, a 18 – na strunowych. Pozostali uczniowie grają na instrumentach klawiszowych. Ilu ich jest?

Dane:

? →

Rozwiązanie:

Odp.:

49. Ważna cecha – szacunek

1. Marta przeczytała w sobotę 42 strony książki o dinozaurach. W niedzielę przeczytała o 16 stron mniej niż w sobotę. Ile stron książki przeczytała Marta w ciągu dwóch dni?

Dane:

42 → liczba stron

→ liczba stron

? →

Rozwiązanie:

Odp.:

2. Oblicz. Pamiętaj, że najpierw obliczamy działania w nawiasach.

$56 - (24 + 15) =$ $(84 - 49) - 27 =$

$(56 - 24) + 15 =$ $84 - (49 - 27) =$

$(28 + 17) + 25 =$ $(58 + 39) - 26 =$

$28 + (17 + 25) =$ $58 + (39 - 26) =$

Porównaj ze sobą pary działań, które różnią się jedynie miejscem wstawienia nawiasów. Wyjaśnij, co zauważyłeś.

3. Rozwiąż zadanie w zeszycie: zapisz pytanie, dane, rozwiązanie i odpowiedź.

Paweł ma 9 lat. Jego mama jest starsza od niego o 26 lat, a młodsza od babci o 29 lat. Ile lat ma babcia?

50. Dobrze jest mieć zainteresowania

1. Tomek zbiera żołnierzyki. Tata kupił mu na aukcji internetowej 25 marynarzy i o 19 więcej komandosów. Ile żołnierzyków kupił tata na aukcji?

Dane:

? →

Rozwiązanie:

Odp.:

2. Zadania rozwiąż w zeszycie, zapisz dane i obliczenia.

a) Za zestaw marynarzy tata zapłacił 25 zł, a za zestaw komandosów – o 9 złotych mniej. Ile zapłacił tata za wszystkie żołnierzyki?

b) Kacper zbiera znaczki tak jak jego starszy brat Antek. Kacper policzył, że ma 24 znaczki. Jego brat ma o 18 znaczków więcej. Ile znaczków mają obaj bracia?

3. Uzupełnij magiczne kwadraty odpowiednimi liczbami. Pamiętaj, że w każdym rzędzie pionowym, poziomym i ukośnym musi być taki sam wynik.

			24	=
		25		=
	26	27		=
=	=	=	=	=

20		18		=
	21			=
		22		=
=	=	=	=	=

51. Nie odkładaj na jutro

samokontrola i samoocena

1. Uzupełnij tabelę.

Składnik	54		35	28	56	
Składnik	29	48		55		23
Suma		82	61		93	70

2. Oblicz i sprawdź.

74 – 28 =

84 – 47 =

67 – 39 =

90 – 74 =

3. Zapisz daty, podając miesiąc za pomocą cyfr rzymskich.

26 listopada 2004 r.

6 lipca 1998 r.

17 kwietnia 2010 r.

30 grudnia 2013 r.

4. Wypisz miesiące trzeciego kwartału.

5. Zapisz datę pierwszego dnia kalendarzowej wiosny.

6. Nowa księgarnia ma w sprzedaży książki wspomagające efektywną naukę. Odczytaj tytuły i ceny publikacji. Przeczytaj pytania i zapisz tylko obliczenia.

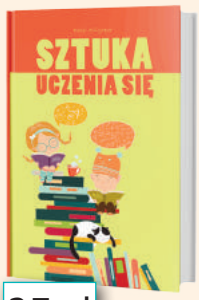

27 zł

36 zł

42 zł

28 zł

19 zł

a) Ile kosztują razem książki: *Rozwijaj pamięć*, *Sztuka uczenia się* i *Jak się uczyć?*

b) Ile trzeba zapłacić razem za najdroższą i najtańszą książkę?

c) O ile droższa jest książka *Sprytne metody nauki języka* od książki *Rozwijaj pamięć*?

d) O ile tańsza jest książka *Ortografia nie taka straszna* od publikacji *Jak się uczyć?*

7. W nocy na Podlasiu termometr wskazywał 3°C powyżej zera. W ciągu dnia temperatura wzrosła do 10°C powyżej zera. O ile stopni wzrosła temperatura?

Odp.:

22–18 Wspaniale sobie radzisz!

17–9 Dobrze sobie radzisz. Poćwicz rozwiązywanie zadań, które sprawiają ci trudność.

8–0 Musisz więcej ćwiczyć. Poproś nauczyciela o dodatkowe zadania.

52. Jeden, który się czasem boi

1. Narysuj odcinek AB o długości 5 cm oraz odcinek CD dłuższy od odcinka AB o 3 cm. Pamiętaj o podpisaniu odcinków.

2. Narysuj odcinek EF o długości 7 cm oraz odcinek GH krótszy od odcinka EF o 4 cm.

3. Zmierz boki figur. Następnie oblicz, jaką długość mają razem wszystkie boki każdej z figur.

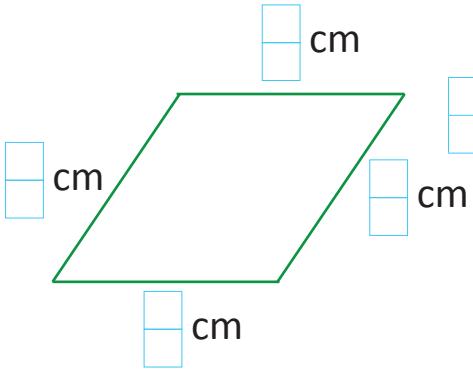

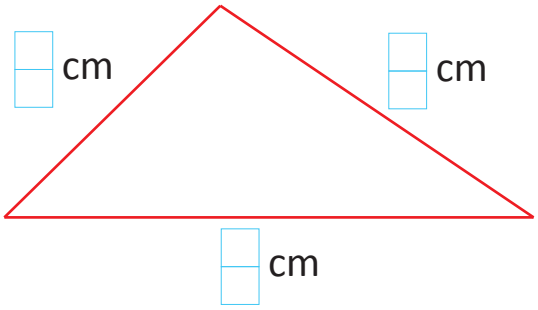

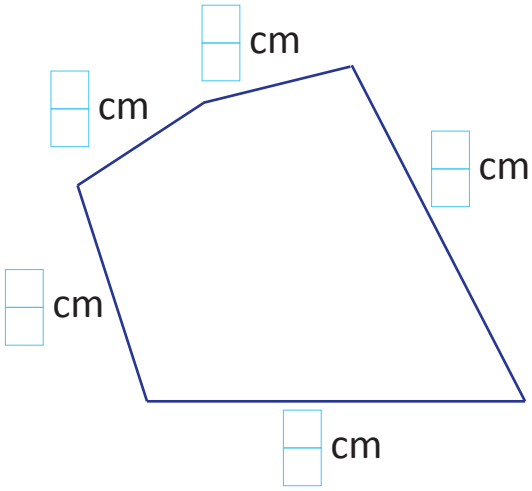

53. To nie takie straszne

1. Oszacuj, jaka jest różnica długości między odcinkiem EF i GH. Uzupełnij zdanie.

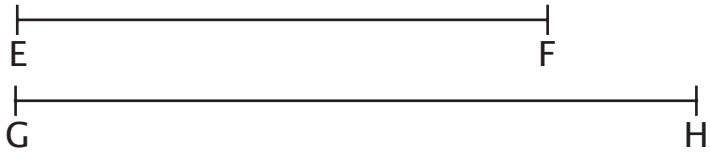

Szacowana różnica długości między odcinkiem EF i GH to ☐ cm.

- Zmierz oba odcinki. Policz, jaka jest różnica ich długości, i uzupełnij zdanie:

Odcinek GH jest ☐ od odcinka EF o ☐ cm.

2. Oszacuj długość odcinków bez używania linijki. Następnie popraw po śladzie kredką w jednym kolorze odcinki, które według ciebie mają taką samą długość.

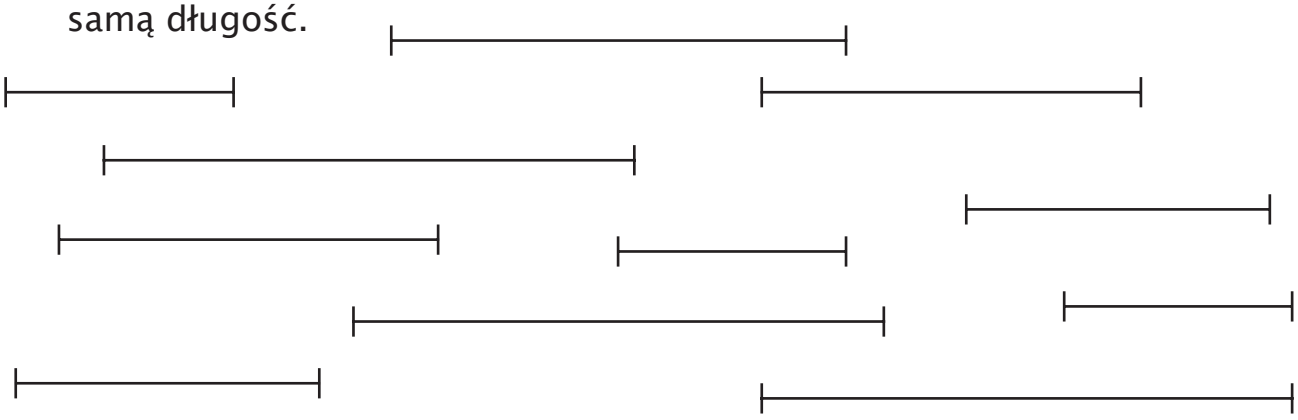

- Za pomocą linijki sprawdź, czy zaznaczone odcinki mają tę samą długość.

3. Odszukaj na rysunku trzy grupy odcinków o tej samej długości i popraw je po śladzie tą samą kredką.

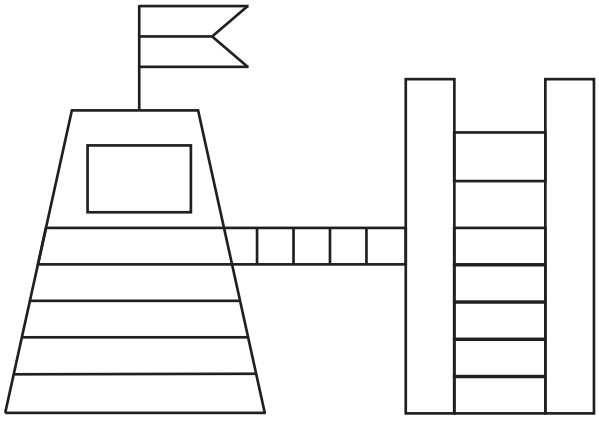

4. Zaprojektuj na kartce z bloku kilka urządzeń, które mogłyby cieszyć dzieci na osiedlowym placu zabaw, np. drabinki, zjeżdżalnie, huśtawki. Do kreślenia użyj linijki i ołówka.

54. Odwaga cywilna

1. Zapisz, ile to centymetrów i milimetrów według wzoru.

25 mm = 2 cm i 5 mm

19 mm =

37 mm =

43 mm =

94 mm =

31 mm =

68 mm =

76 mm =

2. Janek narysował odcinek o długości 4 cm 3 mm. Potem dorysował drugi o długości 2 cm 6 mm. Jaką długość mają oba odcinki razem? (Dodaj najpierw centymetry, a potem milimetry).

Odp.:

3. Zmierz i zapisz, jaką długość ma każdy z narysowanych odcinków.

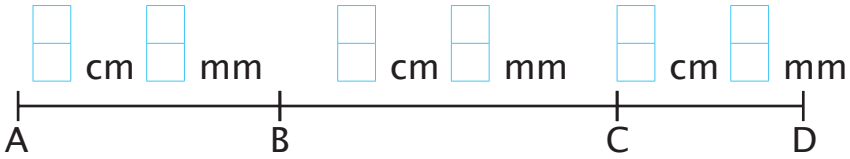

10 mm = 1 cm

Oblicz i zapisz, jaką długość mają odcinki.

AC

AD

BD

- O ile krótszy jest odcinek CD od odcinka AB?

55. Jak się nazywasz?

1. Zaznacz po śladzie za pomocą linijki zieloną kredką wszystkie linie proste, a czerwoną – linie łamane. Uzupełnij zdanie.

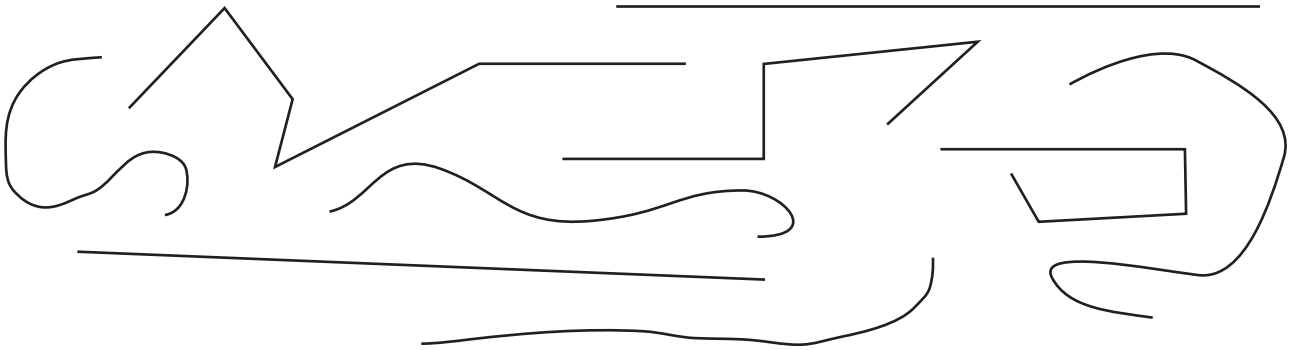

Linie niepokolorowane nazywamy liniami _____.

2. Zaznacz na zielono najdłuższą łamaną, a na niebiesko – najkrótszą.

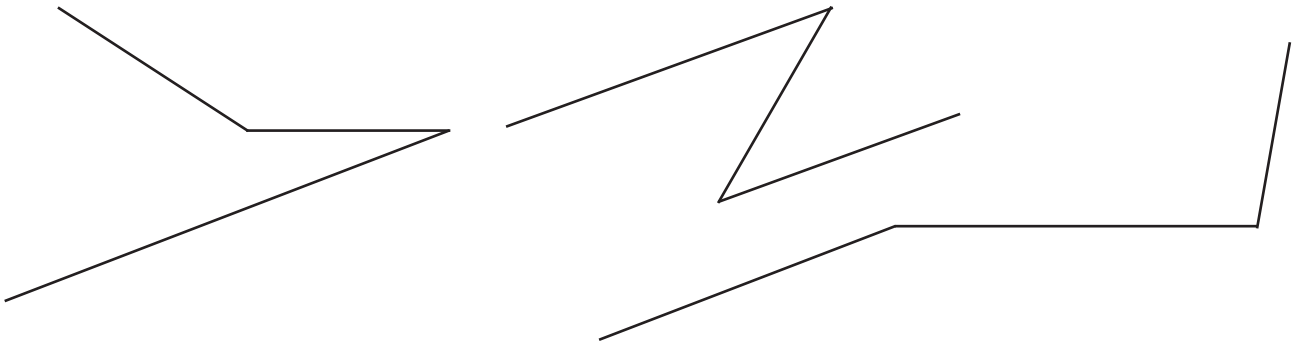

3. Zmierz i zapisz w tabeli długość każdego odcinka łamanej ABCDE. Oblicz długość tej łamanej.

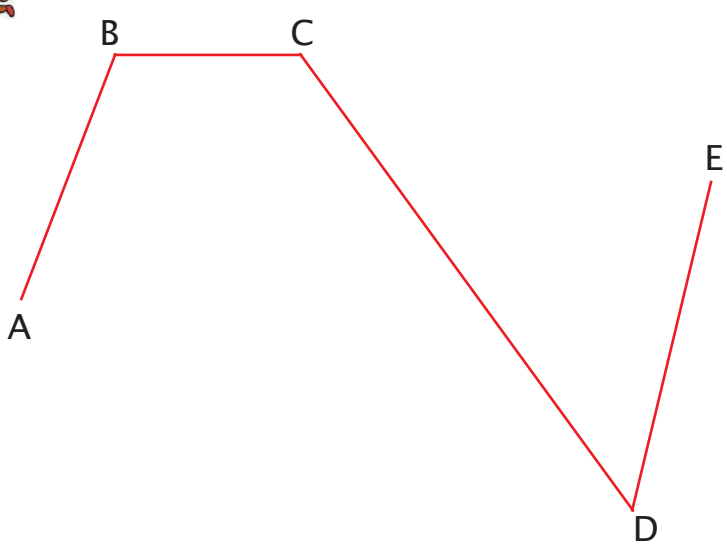

Odcinek	Długość odcinka
AB	3 cm 5 mm
BC	
CD	
DE	
Długość całej łamanej:	

56. Patronka górników

1. Przyjrzyj się swojej sali lekcyjnej. Znajdź i wskaż linie równoległe.

2. Odszukaj na rysunku pary odcinków równoległych i zaznacz je czerwoną kredką.

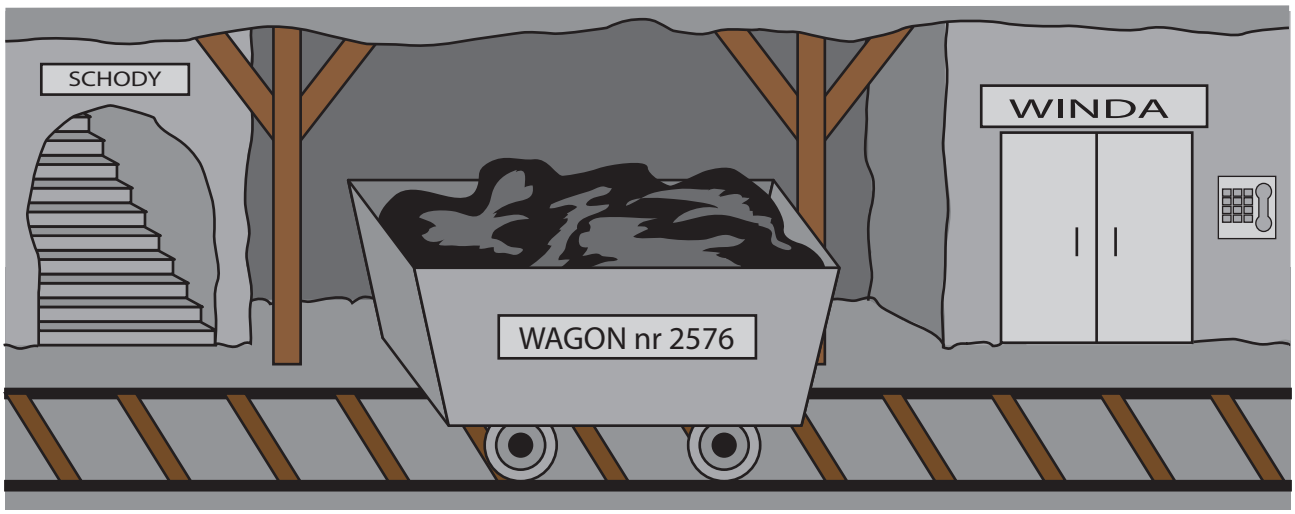

3. W przedstawionych figurach znajdź pary odcinków równoległych i zaznacz je tym samym kolorem.

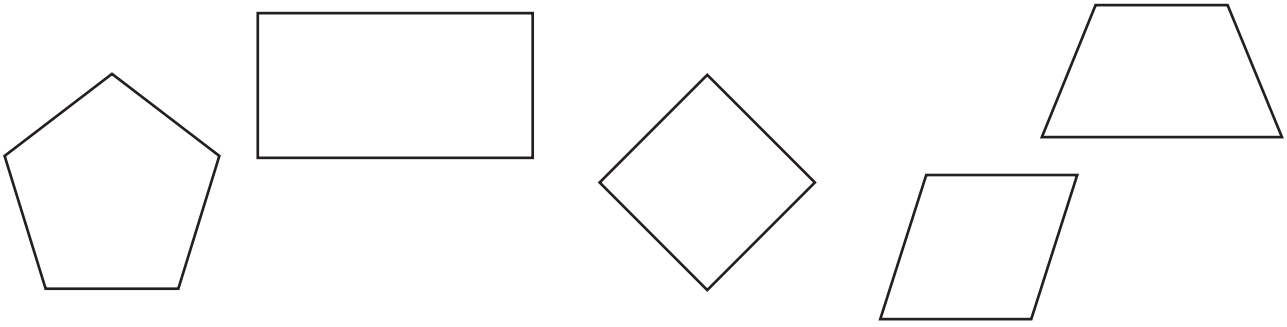

4. Dorysuj odcinki równoległe do każdego z odcinków i podpisz je. Pamiętaj, że litery nie mogą się powtarzać.

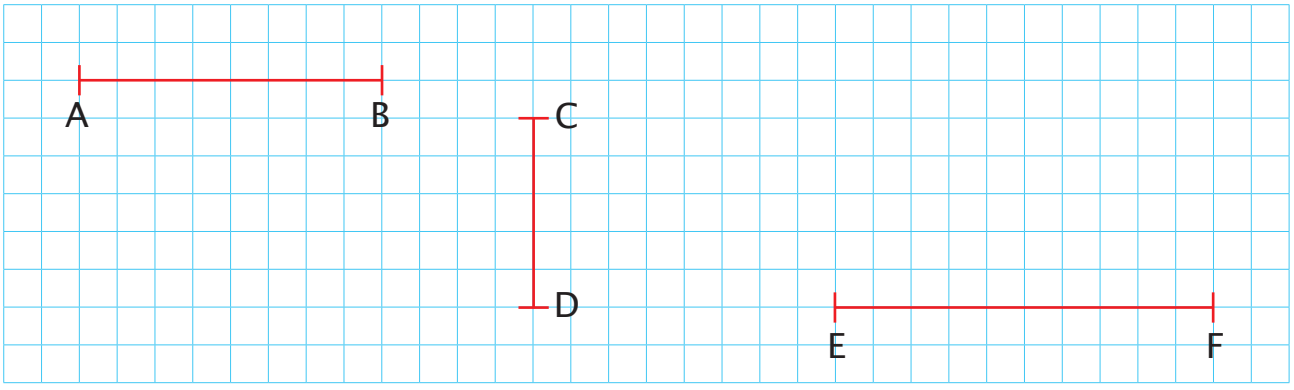

57. Słone bogactwo

1. Odgadnij, co przedstawiają rysunki, i wpisz hasła do logogryfu. Z zaznaczonych liter odczytaj rozwiązanie – nazwę przyrządu kreślarskiego.

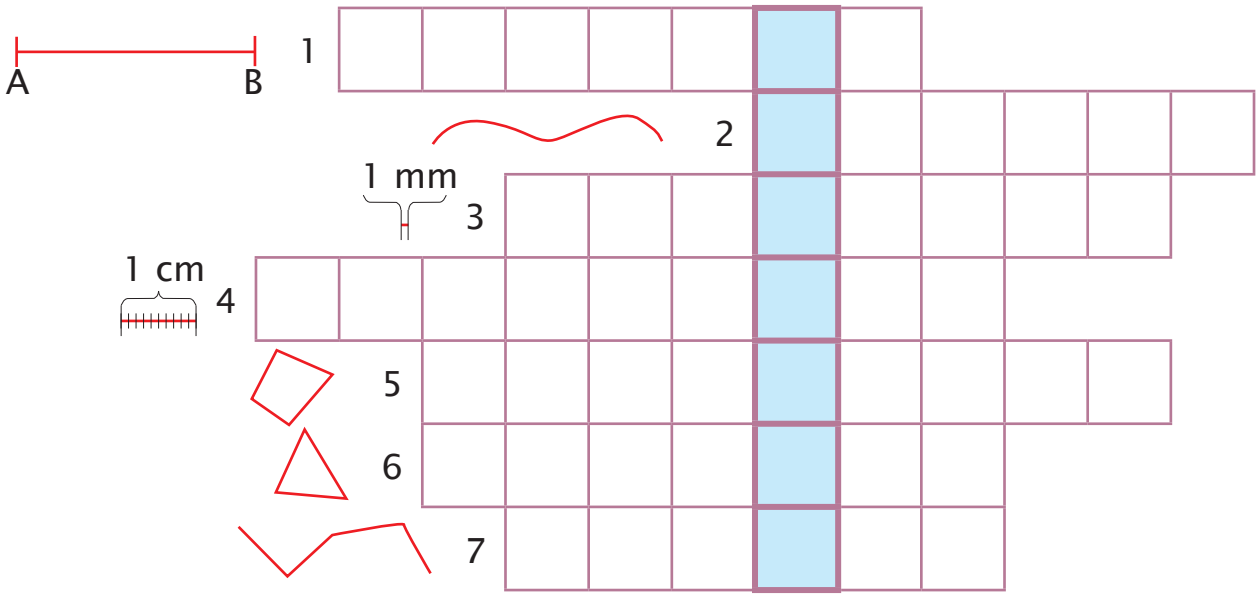

2. Narysuj linię równoległą do każdej linii, stosując metodę Kuby (patrz podręcznik cz. 1, s. 65).

3. Zaznacz na ekierce pary odcinków równoległych. Każdą parę zaznacz innym kolorem.

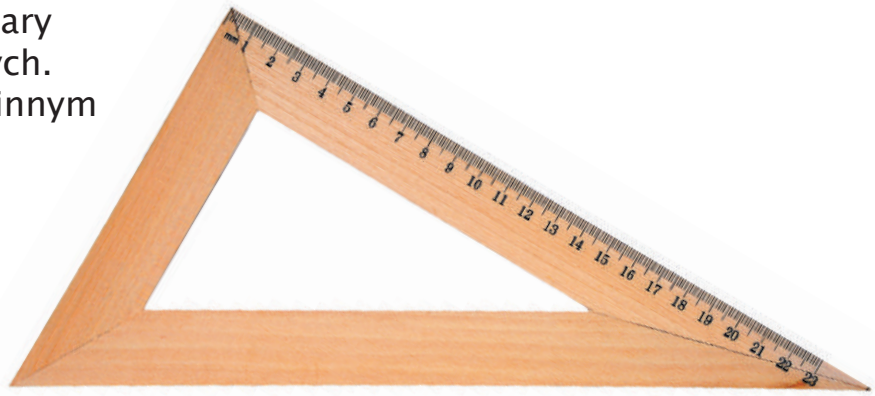

58. Kraina Mikołaja

1. Do którego kominka prowadzi najkrótsza droga przez komin? Narysuj na niej linię.

- Ułóż dwie kredki tak, jak ułożone są względem siebie podłoga domu i najkrótsza droga, którą przebył Mikołaj. Kredki ułożone w ten sposób są do siebie prostopadłe.

2. Odszukaj na rysunku pary odcinków prostopadłych i zaznacz je tym samym kolorem.

3. W przedstawionych figurach znajdź pary odcinków prostopadłych i zaznacz każdą parę innym kolorem.

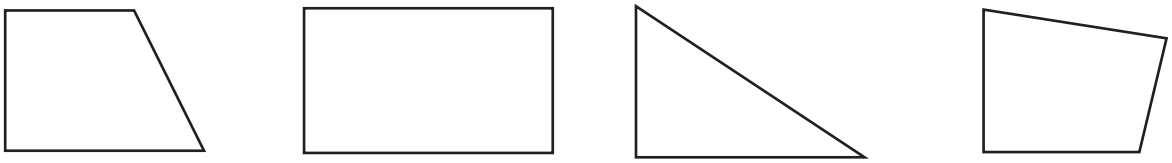

4. Do każdego odcinka dorysuj odcinki prostopadłe i je podpisz.

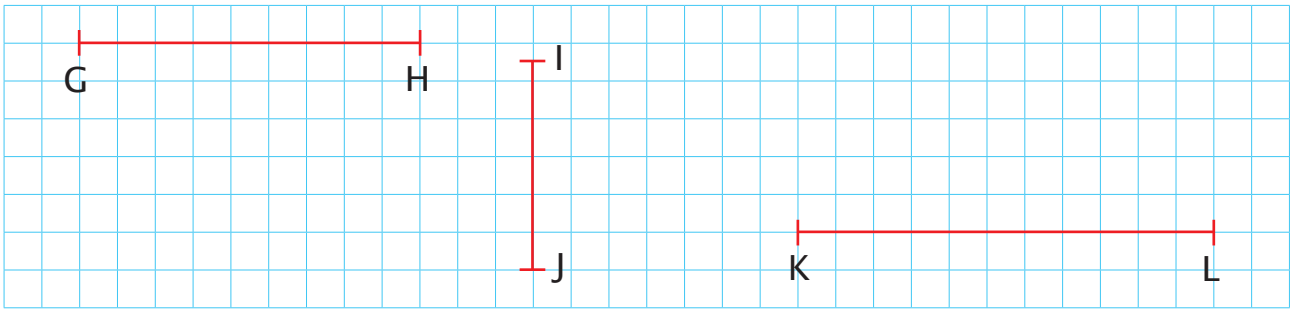

59. Szwecja – ojczyzna Nobla

1. Zaznacz na czerwono pary odcinków prostopadłych, a na niebiesko – pary odcinków równoległych.

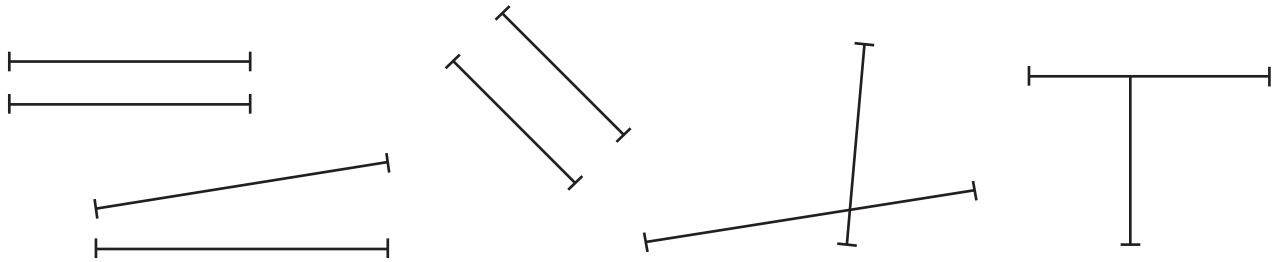

2. Odszukaj w napisanych literach 2 pary odcinków prostopadłych i zaznacz je niebieską kredką oraz 2 pary odcinków równoległych i zaznacz je zieloną kredką.

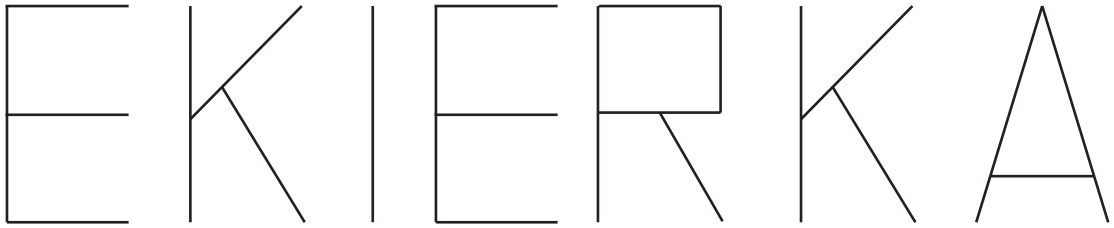

3. Przyjrzyj się prostokątowi i przeczytaj zdania w tabeli. Skreśl litery umieszczone przy nieprawdziwych informacjach. Pozostałe litery utworzą rozwiązanie.

Bok AD jest prostopadły do boku DC.	C
Bok AD jest prostopadły do boku CB.	U
Bok AD ma tę samą długość co bok AB.	R
Bok AB jest równoległy do boku DC.	Y
Bok AB jest o 3 cm dłuższy od boku BC.	R
Bok AD jest o 3 cm krótszy od boku BC.	B
Bok AD jest równoległy do boku CB.	K
Narysowana figura to czworokąt.	I
Narysowana figura ma 5 boków.	T
Bok AD jest odcinkiem.	E
Bok AB jest odcinkiem.	L

- Zapisz, do czego wykorzystuje się narzędzie, które jest rozwiązaniem.

60. Polscy nobliści

samokontrola i samoocena

1. Zmierz długość boków w figurach. Oblicz, jaką długość mają razem wszystkie boki każdej z figur.

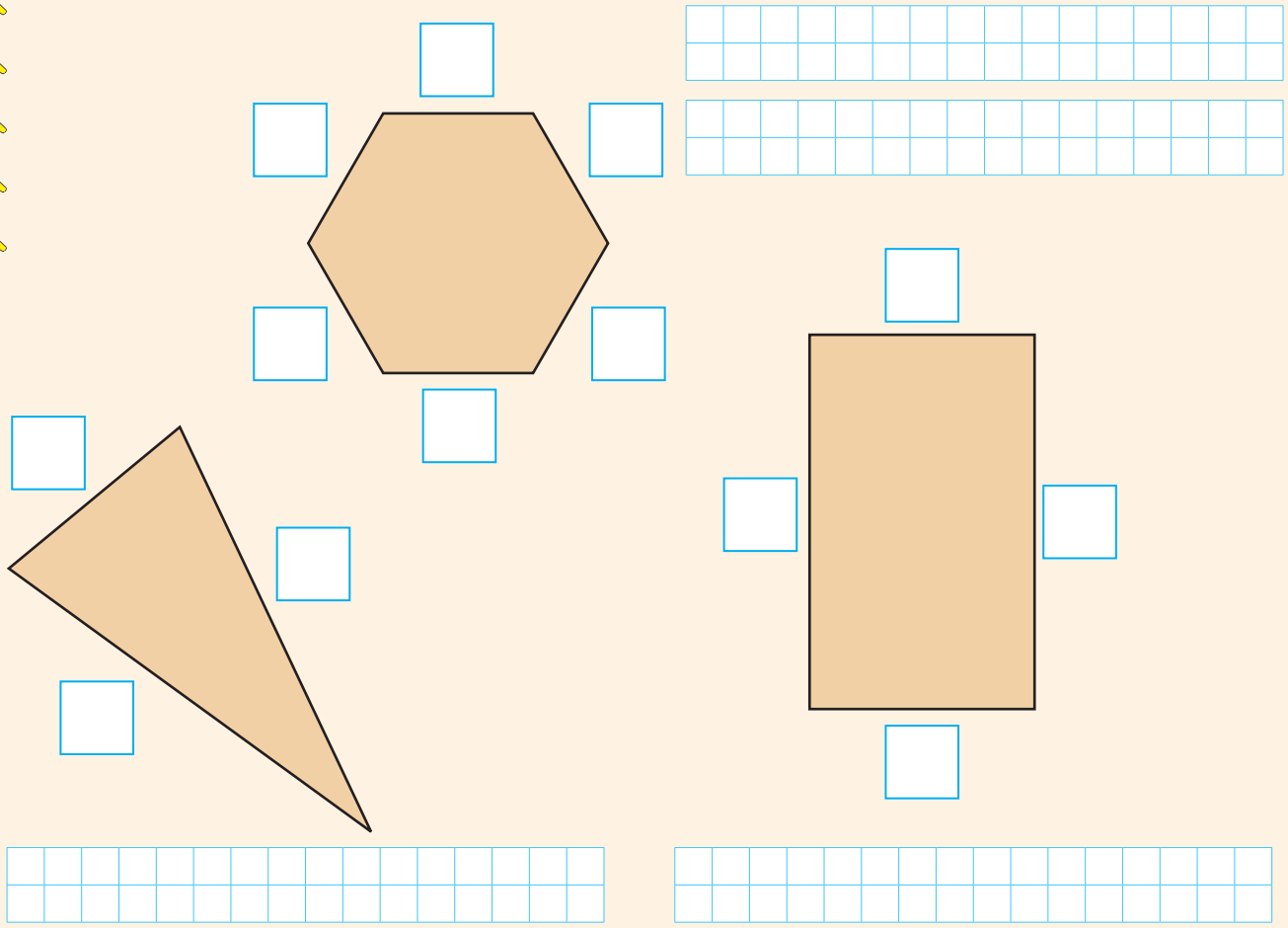

2. Zmierz i zapisz w centymetrach i w milimetrach długość odcinków.

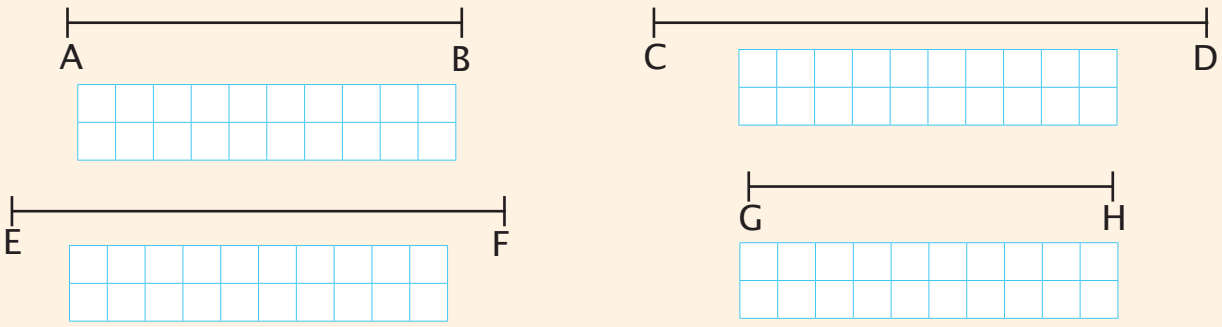

3. Narysuj odcinki o podanych długościach i je podpisz.
AB = 5 cm, CD = 3 cm 5 mm, EF = 8 cm 7 mm, GH = 5 cm 3 mm

4. Otocz pętlą pary odcinków równoległych.

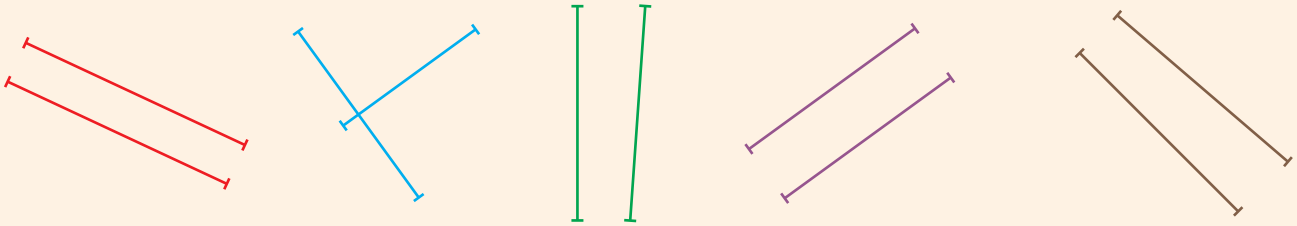

5. Otocz pętlą pary odcinków prostopadłych.

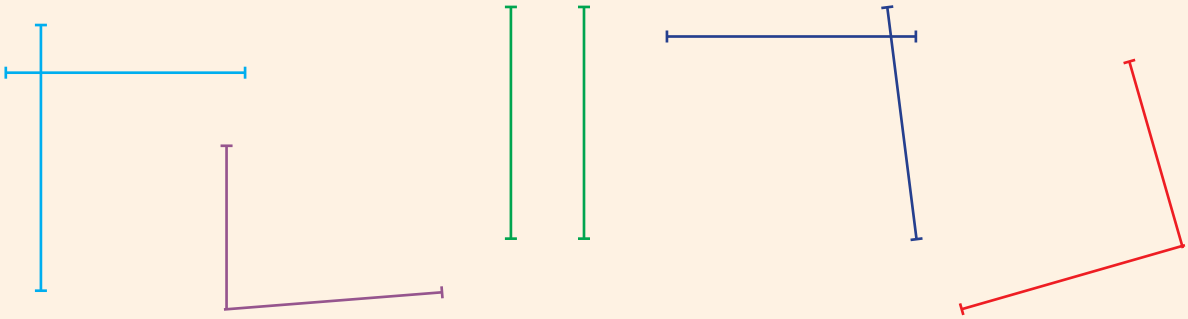

6. Dorysuj linię równoległą do narysowanej.

7. Dorysuj linię prostopadłą do narysowanej.

20–17 Wspaniale sobie radzisz!

16–8 Dobrze sobie radzisz. Poćwicz rozwiązywanie zadań, które sprawiają ci trudność.

7–0 Musisz więcej ćwiczyć. Poproś nauczyciela o dodatkowe zadania.

61. Małe co nieco

1. Oblicz. Zaznacz w każdym działaniu pierwszy czynnik na zielono, drugi – na niebiesko, a trzeci na pomarańczowo.

$3 \cdot 10 =$ ☐☐ $4 \cdot 7 =$ ☐☐ $3 \cdot 5 \cdot 1 =$ ☐☐

$10 \cdot 0 =$ ☐☐ $9 \cdot 1 =$ ☐☐ $2 \cdot 4 \cdot 3 =$ ☐☐

2. Oblicz. Odszukaj na rysunku pola z wynikami i pokoloruj je kredką w kolorze ramki.

$5 \cdot 5 =$ ☐☐
$7 \cdot 3 =$ ☐☐
$3 \cdot 6 =$ ☐☐
$2 \cdot 2 =$ ☐☐

$4 \cdot 4 =$ ☐☐
$2 \cdot 10 =$ ☐☐
$3 \cdot 3 =$ ☐☐
$2 \cdot 5 =$ ☐☐

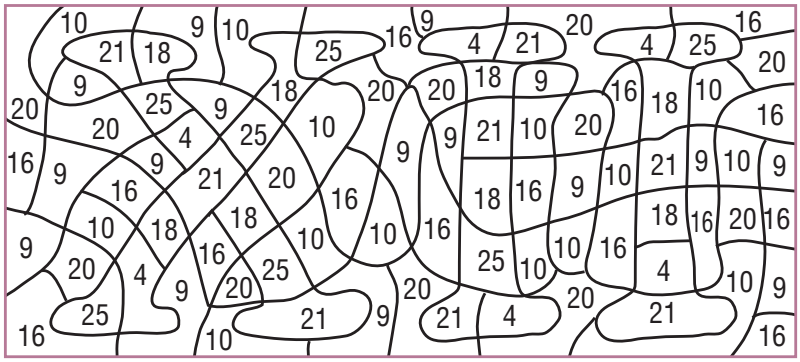

3. Zapisz każdą z liczb jako iloczyn dwóch czynników według wzoru.

$6 = 3 \cdot 2$

$8 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐
$12 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐
$18 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐
$10 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐

$7 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐
$30 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐
$15 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐
$16 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐
$16 =$ ☐☐☐☐☐☐☐☐

4. Zapisz i oblicz w zeszycie iloczyny liczb.

3 i 4 | 2 i 7 | 4 i 5 | 7 i 3 | 6 i 4 i 1 | 2 i 2 i 2

62. O tym warto pamiętać

1. Oblicz. Zaznacz na pomarańczowo wszystkie dzielne, a na zielono – dzielniki.

5

18 : 3 = 30 : 10 = 15 : 3 : 1 = 5 : 1 =

25 : 5 = 30 : 3 = 18 : 2 : 3 =

12 : 12 = 10 : 1 = 24 : 4 : 2 =

27 : 3 = 21 : 7 = 20 : 2 : 5 =

2. Zapisz działania i oblicz.

a) Dzielna to liczba 15, a dzielnik to 3.

b) Dzielnik i dzielna to liczba 8.

c) Dzielna to liczba 12, dzielnik jest o 9 mniejszy od dzielnej.

d) Dzielnik to liczba 10, a dzielna to 20.

e) Dzielną jest liczba 20, pierwszym dzielnikiem jest liczba 5, a drugim – liczba 2.

Zapisz działanie i oblicz. Dzielna to liczba 24, a dzielnik to 0.

63. Przy rodzinnym stole

1. Wykonaj dzielenie i dokończ rysowanie pętli.

12 : 3 = ☐☐

16 : 4 = ☐☐

18 : 3 = ☐☐

10 : 2 = ☐☐

24 : 4 = ☐☐

24 : 8 = ☐☐

2. Uzupełnij grafy. Zapisz działania w zeszycie.

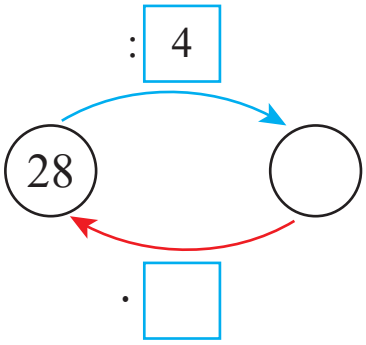

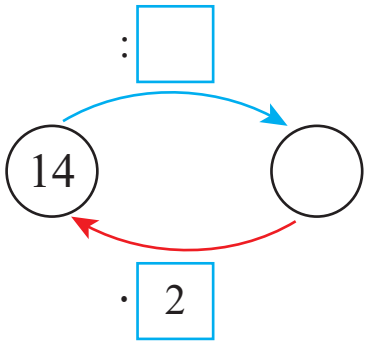

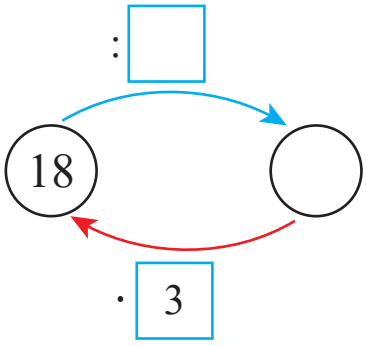

64. Grzeczność od święta i na co dzień

1. Wykonaj działania. Wpisz do ponumerowanych okienek litery odpowiadające wynikom i odczytaj hasło.

14 : 7 =	a
27 : 9 =	c
16 : 4 =	d
15 : 3 =	e
24 : 4 =	i
21 : 3 =	j
18 : 1 =	k

4 · 5 =	ł
22 : 1 =	o
8 · 3 =	r
5 · 5 =	s
7 · 4 =	w
6 · 5 =	z

3	30	2	24	22	4	30	6	5	7	25	18	6	5

25	20	22	28	2

2. Wpisz do piramidek liczby, wiedząc, że nad każdą parą liczb znajduje się ich iloczyn.

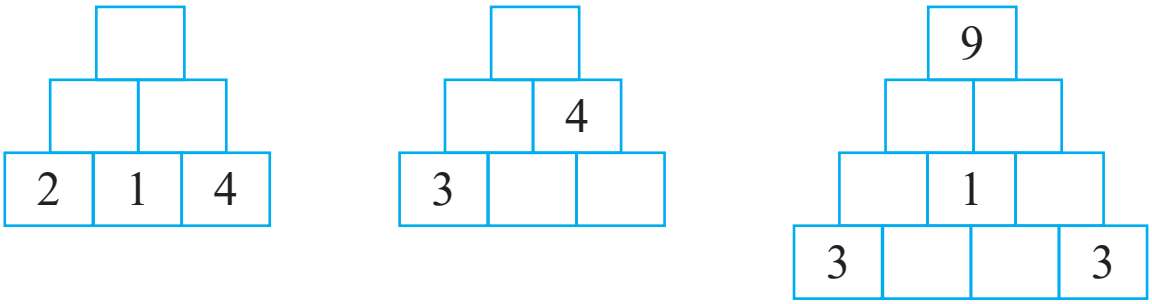

3. Połącz dwa kółka linią tak, aby iloczyn liczb z połączonych kółek równał się 24.

2 6 4 12 8 1 24 3

65. Święta dla każdego

1. Na choince wisiało 28 cukierków w czterech kolorach, w każdym kolorze po tyle samo.

Ile

Odp.:

2. Na każdym następnym polu w rzędzie wpisz liczbę o 3 mniejszą. Wytnij układankę ze strony 93. i naklej na właściwe pola. Powiedz, co przedstawia ilustracja.

66				
81				
47				
100				

Dziadek kupił choinkę za 89 złotych. Podał sprzedawcy banknot pięćdziesięciozłotowy. Ile reszty otrzymał dziadek?

66. Tradycje Bożego Narodzenia

1. Wykonaj obliczenia. Następnie odszukaj wyniki i połącz znajdujące się przy nich kropki zgodnie z kolejnością wykonanych działań. Zacznij rysowanie od czerwonej kropki. Wyjaśnij, co przedstawia otrzymany obrazek, i go pokoloruj.

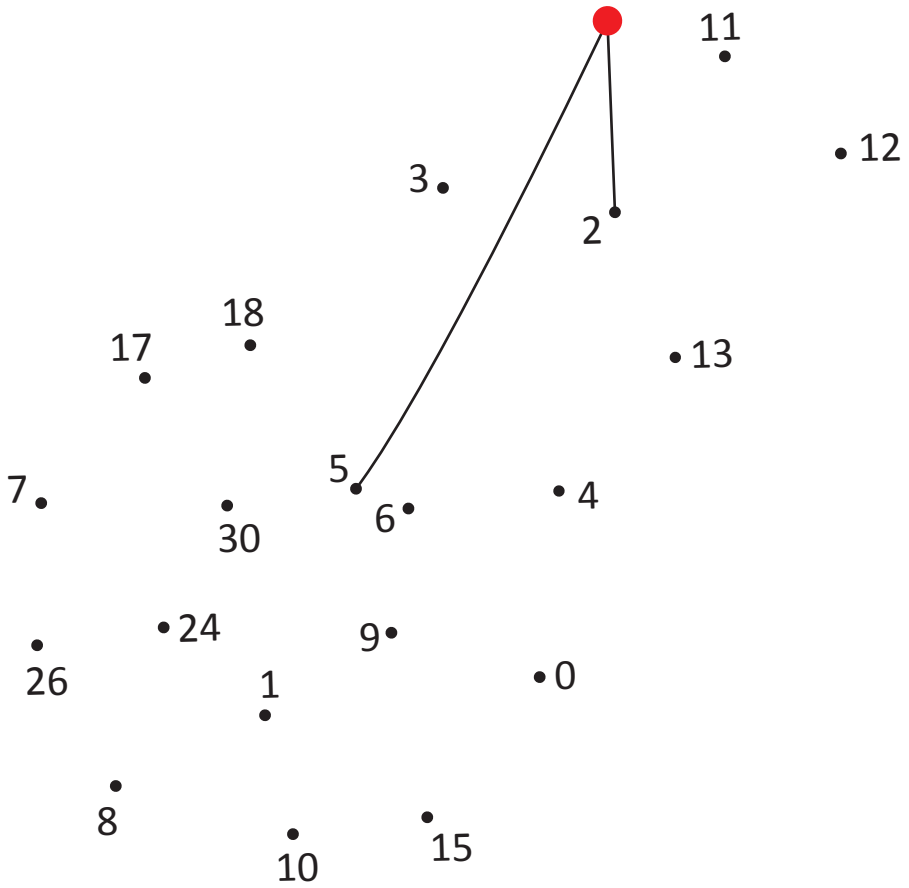

$25 : 5 =$ ☐☐

$2 \cdot 9 =$ ☐☐

$5 \cdot 6 =$ ☐☐

$21 : 3 =$ ☐☐

$3 \cdot 8 =$ ☐☐

$16 : 2 =$ ☐☐

$12 : 12 =$ ☐☐

$3 \cdot 5 =$ ☐☐

$3 \cdot 3 =$ ☐☐

$28 : 7 =$ ☐☐

$24 : 4 =$ ☐☐

$6 \cdot 2 =$ ☐☐

$14 : 7 =$ ☐☐

2. Przyjrzyj się bombkom i powiedz, jak są ułożone. Wytnij bombki ze strony 93. Ułóż je na rysunku obok w taki sposób, aby kolory nie powtarzały się ani pionowo, ani poziomo. Przyklej bombki.

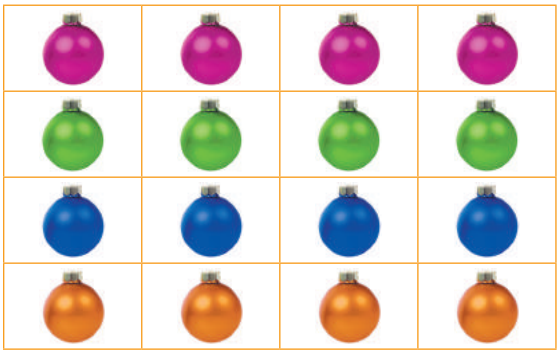

67. Radość wigilijnej nocy

1. Wytnij odbicia aniołka w lustrze ze strony 93. Porównaj je z poniższym obrazkiem. Tylko jedno odbicie jest prawidłowe. Znajdź je i wklej w ramę lustra.

2. Oto bombki, które wkrótce zostaną zawieszone na choince w domu Pauli. Oblicz za pomocą mnożenia, ile jest bombek w każdym pudełku. Pod każdym pudełkiem zapisz działanie.

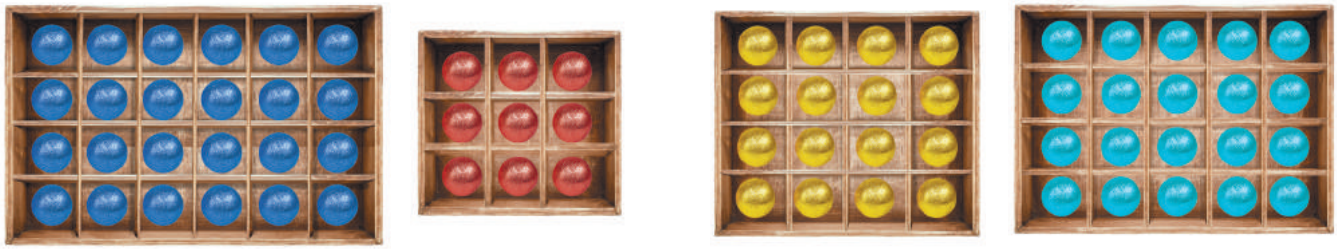

- Ile bombek zostanie zawieszonych na choince w domu Pauli?

Odp.:

68. Rozpoczynamy nowy rok

1. Na podstawie aktualnego kalendarza wykonaj polecenia.

a) Policz i zapisz, ile tygodni od dziś zostało do wakacji.

b) Zaznacz w kalendarzu pomarańczowym kolorem dzień swoich imienin, a czerwonym – dzień swoich urodzin. Uzupełnij tabelkę.

	Data	Dzień tygodnia
Moje urodziny		
Moje imieniny		

2. Hania i Adam zjedli kilka czekoladek z „Sylwestrowej bombonierki". Uzupełnij dane: oblicz w jednym działaniu, ile czekoladek zostało w bombonierce.

Dane:

→ liczba wszystkich czekoladek w pudełku

→ zjedzone czekoladki

? →

Odp.:

69. Co nam nowy rok przyniesie?

1. Odczytaj opis haseł i wykreśl rozwiązania z odpowiedniego wiersza w diagramie. Pozostałe litery czytane kolejno w każdym rzędzie utworzą hasło. Napisz je.

1. Pierwszy miesiąc roku.
2. Miesiąc, w którym Mikołaj roznosi prezenty.
3. Trzy miesiące razem.
4. Miesiąc, w którym obchodzone są andrzejki.
5. W tym miesiącu zaczynają się wakacje.

1	S	U	T	Y	D	C	Z	A	E	Ń
2	G	R	N	U	D	Y	Z	I	E	Ń
3	K	N	W	O	A	R	T	W	A	Ł
4	Y	L	I	S	R	T	O	P	A	D
5	O	C	K	Z	E	R	W	I	E	C

Hasło: _____

2. Odpowiedz na pytania. Jeśli nie pamiętasz dat, o których mowa w pytaniach, poszukaj ich w podręcznikach lub dostępnych ci źródłach.

a) Ile tygodni i dni upłynie od pierwszego dnia kalendarzowej wiosny do Święta Flagi?

Odp.: _____

b) Po ilu dniach od Święta Narodowego Trzeciego Maja rozpoczyna się kalendarzowe lato?

Odp.: _____

c) Ile dni upłynie od Narodowego Dnia Niepodległości do pierwszego dnia kalendarzowej zimy?

Odp.: _____

d) Jak długo trzeba czekać od rocznicy wybuchu II wojny światowej do początku kalendarzowej jesieni?

Odp.: _____

70. Opowieści naszych gór

1. Do kilku wagoników kolejki górskiej weszło 20 osób, do każdego po tyle samo. Wszystkie osoby zajęły 5 wagoników. Ile osób weszło do jednego wagonika?

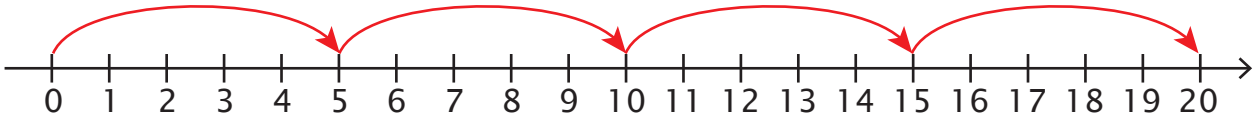

$20 : \square = 5$

Odp.: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

2. Wpisz w kratki takie liczby, aby działania były prawdziwe.

$3 \cdot \square = 18$	$\square \cdot 1 = 9$	$1 \cdot \square \cdot 1 = 8$
$\square \cdot 5 = 25$	$7 \cdot \square = 0$	$24 : \square : 3 = 4$
$28 : \square = 4$	$30 : \square\square = 3$	$12 : 3 : \square = 4$
$\square\square : 7 = 3$	$\square\square : 3 = 9$	$9 \cdot \square \cdot \square = 0$
$4 \cdot \square = 20$	$1 \cdot \square\square \cdot \square\square = 23$	$19 : \square\square = 1$

3. Uzupełnij tabelę.

Czynnik	3	5		7	3	8		9	
Czynnik	4		4		9		3		8
Iloczyn		25	28	14		16	21	9	0

W przejażdżce bryczkami do Doliny Kościeliskiej brało udział kilkanaście osób. Wszystkie osoby zmieściły się w trzech bryczkach, do każdej z nich wsiadło tyle samo osób. Ile koni ciągnęło jedną bryczkę?

71. Góralski karnawał

1. W sklepie z pamiątkami były 3 góralskie kapelusze i o 6 ciupag więcej niż kapeluszy. Ile ciupag było w sklepie z pamiątkami?

Odp.:

2. W sklepie z pamiątkami były 3 góralskie kapelusze i 6 razy więcej ciupag niż kapeluszy. Ile ciupag było w sklepie z pamiątkami?

Odp.:

3. Narysuj:

a) 5 kółek;

b) trójkątów o 2 więcej niż kółek;

c) 2 razy więcej kwadratów niż kółek.

72. Jak karnawał, to karnawał

1. Na balu karnawałowym bawiło się trzech nauczycieli i 9 razy więcej dzieci niż nauczycieli. Ile dzieci uczestniczyło w balu?

a) Narysuj tyle kropek, ilu było nauczycieli.

b) Narysuj 9 razy po tyle samo kropek, ilu było nauczycieli.

Odp.:

2. Na czerwonych wstążkach zapisz liczby o 4 większe niż na kotylionach, a na żółtych 4 razy większe niż na kotylionach.

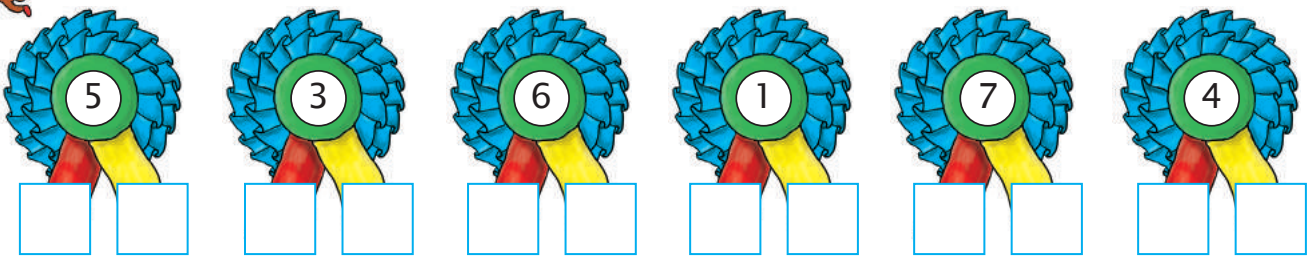

3. Pod każdą liczbą w tabeli zapisz liczbę o 3 większą (dodaj 3).

3	7	9	4	6	8	1	10	5	2

4. Pod każdą liczbą w tabeli zapisz liczbę 3 razy większą (pomnóż przez 3).

3	7	9	4	6	8	1	10	5	2

73. Karnawałowy czas

1. Na przedstawienie pt. *Wesoły dzień* przyszły 24 babcie. Dziadków przyszło o czterech mniej. Ilu dziadków było na przedstawieniu?

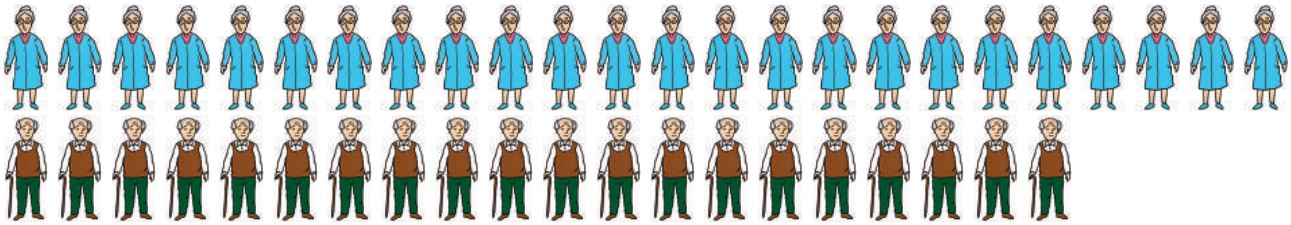

Odp.:

2. Na przedstawienie przyszły 24 babcie. Dziadków przyszło 4 razy mniej. Ilu dziadków było na przedstawieniu?

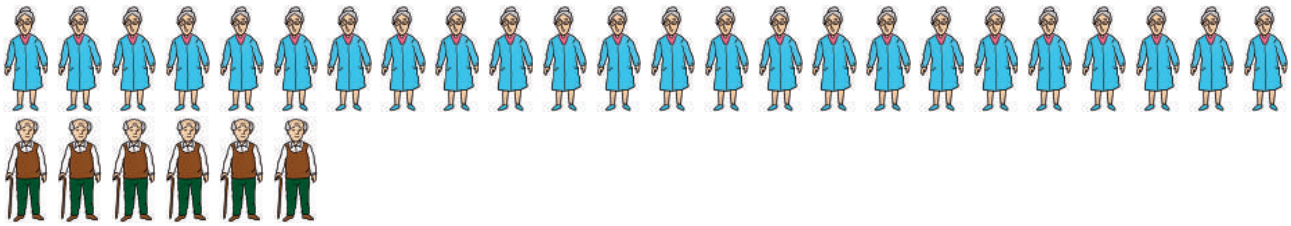

Odp.:

3. Narysuj 14 czerwonych kółek.

a) Narysuj o 7 mniej niebieskich kółek niż czerwonych.

b) Narysuj 7 razy mniej żółtych kółek niż czerwonych.

74. Czas na ferie

1. Na półce znajdowało się 15 książek i 5 razy mniej zabawek pluszowych. Ile było zabawek pluszowych?

a) Narysuj tyle kropek, ile było książek.

b) Narysuj 5 razy mniej kropek, niż było książek.

Odp.:

2. Na rękawiczce z prawej strony zapisz liczby o 3 mniejsze niż na czapce, a na rękawiczce z lewej strony zapisz liczby 3 razy mniejsze niż na czapce.

3. Pod każdą liczbą w tabeli zapisz liczbę o 4 mniejszą (odejmij 4).

24	12	8	20	16	4	40	28

4. Pod każdą liczbą w tabeli zapisz liczbę 4 razy mniejszą (podziel przez 4).

24	12	8	20	16	4	40	28

75. Zabawy na długie wieczory

1. Na podstawie ilustracji uzupełnij dane w zadaniu i je rozwiąż.

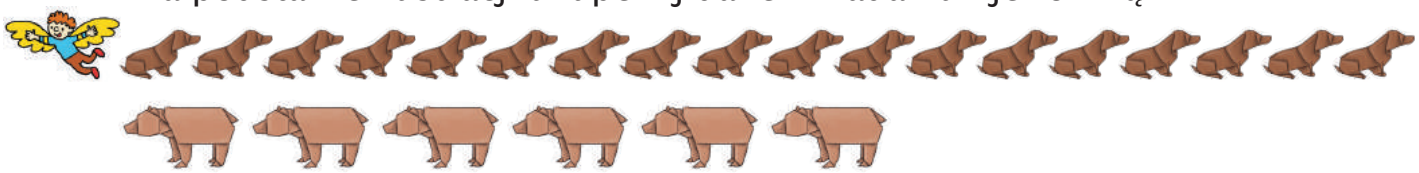

Dziadek zrobił 18 figurek zwierząt, a Karol ☐ razy ☐ niż dziadek.

Ile ☐

Odp.: ☐

2. Wstaw brakujące wyrazy w zadaniu i rozwiąż je.

Dziadek ma 60 lat, a jego wnuczek Karol ma 10 lat.

Ile razy dziadek jest ☐ od wnuczka?

Ile razy wnuczek jest ☐ od dziadka?

Odp.: ☐

3. Uzupełnij tabelę.

Dzielna	16	24	8	50		30	30	27	28
Dzielnik	4			10	3				
Iloraz		8	8		5	3	6	3	7

76. A może w góry?

1. Rozwiąż zadania.

W schronisku za herbatę trzeba zapłacić 3 zł, za czekoladę na gorąco – 6 zł, a za obiad – 30 zł.

a) O ile droższa jest czekolada od herbaty?

Odp.:

b) Ile razy droższa jest czekolada od herbaty?

Odp.:

c) O ile tańsza jest herbata od obiadu?

Odp.:

d) Ile razy tańsza jest herbata od obiadu?

Odp.:

e) Ile razy droższy jest obiad od czekolady?

Odp.:

f) Tomek i jego rodzice kupili w schronisku obiad i herbatę dla każdego członka rodziny. Ile zapłacili?

Odp.:

g) Ile trzeba zapłacić za obiad i herbatę?

Odp.:

Cennik:

herbata	3 zł
czekolada na gorąco	6 zł
obiad	30 zł

h) Tata Magdy kupił 3 czekolady na gorąco i jedną herbatę. Ile zapłacił?

$3 \cdot \square\square$ zł + $\square\square$ zł = $\square\square$ zł + $\square\square$ zł = $\square\square$ zł

Odp.:

i) Mama Gosi zamówiła dwie herbaty i jeden obiad. Ile zapłaciła?

Odp.:

2. Zapoznaj się z cennikiem przejazdów koleją linową na Kasprowy Wierch.

	Normalny	Ulgowy (5–26* oraz 65+)
w obie strony	79,00 zł	69,00 zł
w jedną stronę	65,00 zł	57,00 zł

* Darmowy przejazd przysługuje dzieciom do 4 roku życia.

a) O ile tańszy jest bilet ulgowy na przejazd w obie strony od dwóch ulgowych biletów (na oddzielny przejazd w górę i w dół)?

b) Ile tata zapłaci za wjazd kolejką wraz z dwójką dzieci w wieku 10 i 3 lat?

c) Ułóż swoje pytanie dotyczące cen przejazdu kolejką linową i zadaj je koledze lub koleżance.

77. Małe co nieco

samokontrola i samoocena

1. Zapisz działania i oblicz.

a) Pierwszym czynnikiem jest liczba 4, a drugim – liczba 5.

b) Pierwszym czynnikiem jest liczba 3, drugim – liczba 7, a trzecim czynnikiem – liczba 1.

c) Dzielna to liczba 25, a dzielnik to 5.

d) Dzielnik to liczba 6, a dzielna to 24.

2. Kuba wyjeżdża na ferie 11 lutego i wraca po dwóch tygodniach. Zapisz datę powrotu Kuby z ferii.

3. Zapisz datę pierwszego dnia kalendarzowej wiosny i kalendarzowej zimy.

Wiosna: Zima:

4. Wpisz w kratki takie liczby, aby wyniki były poprawne.

$3 \cdot \square = 27$ $18 : \square = 9$ $24 : \square = 4$

$\square \cdot 7 = 0$ $4 \cdot \square = 28$ $\square : 5 = 5$

$\square : 1 = 12$ $\square \cdot 10 = 50$ $3 \cdot \square = 21$

5. Mama miała karnet narciarski na 20 wjazdów wyciągiem krzesełkowym. Po trzech godzinach jazdy na nartach zostało jej 5 razy mniej wjazdów. Ile wjazdów jej zostało?

Odp.:

6. Jeden wjazd wyciągiem narciarskim kosztuje 3 zł. Karnet jest 10 razy droższy. Ile kosztuje karnet?

Odp.:

7. Oto trzy plansze do gry w bingo. Na każdej zasłonięto kilka liczb. Ile liczb nie zasłonięto na każdej planszy? Zapisz obliczenia pod każdym rysunkiem.

15	26		5	76	8	12	48
69	99	32	2		67		
	88		71	55	3		9

	7	28	3	59
15	25		64	18
45	70	63		
	27		60	92

33		66	4	79	
23	7		11	49	62
18		96	50		69

18–16 Wspaniale sobie radzisz!

15–9 Dobrze sobie radzisz. Poćwicz rozwiązywanie zadań, które sprawiają ci trudność.

8–0 Musisz więcej ćwiczyć. Poproś nauczyciela o dodatkowe zadania.

s. 9

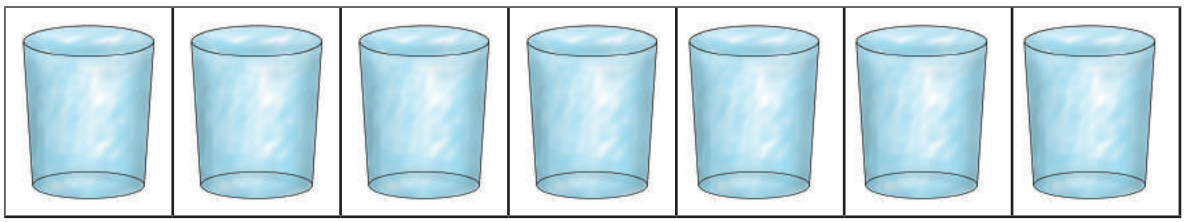

s. 24

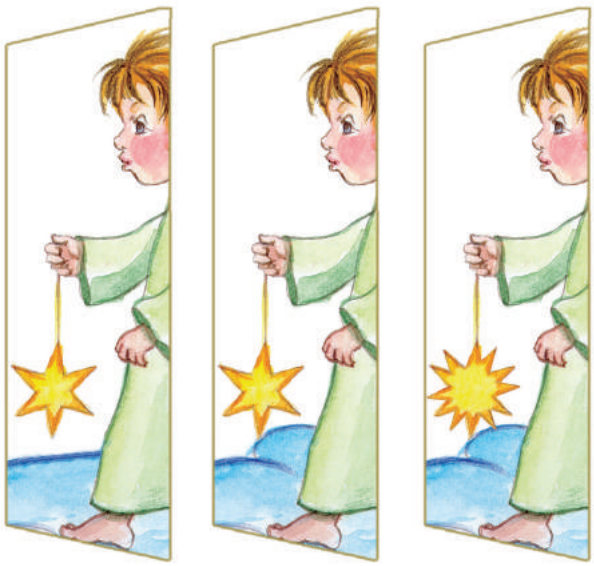

s. 80

s. 79

s. 78

41	57	75	35	91
47	60	94	63	78
72	88	69	97	81
100	66	54	38	44

R	K	
A		

A		
		S
		O

L		
I	E	C
P		

		U
		K
	W	

		S
L	O	N
		A

	B	R
M		G

	T	
Ł	O	W
	P	

O		
D		
R		

	J	A

Z		Ś
E		
W	I	E

W	I	E
	Ą	
R	Z	B

Z	O	Z
	L	
R	A	B

s. 36

Tabliczka mnożenia

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	**1**	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	**4**	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	**9**	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	**16**	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	**25**	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	**36**	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	**49**	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	**64**	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	**81**	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	**100**

Instrukcja gry

Potrzebne będą: 2 kostki (najlepiej 10-ścienne), żetony (inne dla każdego z graczy, mogą to być guziki lub kulki z plasteliny).
Każdy gracz rzuca obiema kostkami i podaje iloczyn liczb z obu kostek. Jeśli poda prawidłowy wynik, kładzie swój żeton na polu z właściwym wynikiem. Wygrywa ten, komu uda się ułożyć 5 żetonów obok siebie (w pionie, poziomie lub na skos).

ISBN 978-83-8141-026-7

9 788381 410267

Indeks 890700

www.juka.edu.pl